

MÁRIA OD JEŽIŠA
Z AGREDY

MYSTICKÉ
MESTO
BOŽIE
III

PREBODNUTIE

ŽIVOTOPIS
BOŽEJ MATKY PANNY MÁRIE

MYSTICKÉ
MESTO BOŽIE
III

PREBODNUTIE

Všetci, čo prechádzate cestou,
pozrite a vid'te,
či je bôľ ako môj bôľ,
ktorým som postihnutý.

Nár 1,12

MÁRIA OD JEŽIŠA
Z AGREDY

MYSTICKÉ
MESTO
BOŽIE
III

PREBODNUTIE

ŽIVOTOPIS
BOŽEJ MATKY PANNY MÁRIE

Zázrak Božej všemohúcnosti a nevyčerpatel'ný zdroj milosti.
Životopis Panny a Matky Božej Márie, našej Kráľovnej a Panej,
najsvätejšej Uzmierovateľky za Evino previnenie
a Prostrednice milosti, ktorý podľa zjavení
a za vedenia samotnej Panny Márie
napísala božia služobnica sestra Mária od Ježiša z Agredy,
predstavená Kláštora Nepoškvrneného počatia,
Rádu svätého Františka Serafínskeho v meste Agreda
v provincii Burgos v Španielsku pre nové poučenie sveta,
pre posilnenie Katolíckej cirkvi a pre povzbudenie ľudstva.

Podľa pôvodného autorizovaného španielskeho vydania do anglického jazyka preložil Fiscar Marison (rev. George J. Blatter) a podľa tohto cirkevne schváleného anglického vydania do českého jazyka preložil Jan Cyril Řeřucha v mariánskom roku 1954.

Prvé české vydanie vydala tlačiareň českých benediktínov
1637 SO. Allport St., Chicago 8, Illinois

**Z českého prekladu z roku 1954, ktorý v roku 2015 upravil Josef Tuček,
do slovenského jazyka preložila PaedDr. Darina Obušeková, PhD.**

Vydal: © Zachej.sk, 2021

Grafika: © bookwork.sk

Jazyková korektúra: Mgr. Martina Bodnárová, PhD.

Priebeh vydania diela *Mystické mesto Božie*:

Mystické mesto Božie III – jar 2021

Mystické mesto Božie II – jeseň 2021

Mystické mesto Božie IV – jar 2022

Mystické mesto Božie I – jeseň 2022

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-299-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat' v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

**IMPRIMATUR
K PRVÉMU ANGLICKÉMU VYDANIU**

Rome City, Ind., 24. august 1912

Dôstojnému pánovi Georgovi J. Blatterovi

Drahý dôstojný pán:

Dávam Vám svoje schválenie na anglický preklad diela „Ciudad de Dios“.

S prianím hojného požehnania zostávam Vás v Kristu:

† H. J. Alerding, biskup z Fort Wayne

**ODPORÚČANIE
DRUHÉHO ANGLICKÉHO VYDANIA**

Santa Fe, New Mexico, 9. január 1949

S najväčšou ochotou dávam dnes svoje odporúčanie novému vydaniu diela „The City of God“ od sestry Márie od Ježiša, ktoré bude opäť bez zmien, vydané podľa pôvodného autorizovaného vydania zo španielskeho jazyka z roku 1902, ktoré už bolo schválené Jeho Excelenciou H. J. Alerdingem, biskupom vo Fort Wayne.

† Edwin V. Byrne, D.D., arcibiskup v Santa Fe

PREHLÁSENIE

Majúc v poslušnej úctivosti dekréty pápeža Urbana VIII. i všetkých pápežov, prehlasujeme, že vcelku aj v jednotlivostiach týkajúcich sa zjavení, zázrakov a pod. podrobujeme sa bezvýhradne súdu svätej Rímskokatolíckej cirkvi.

**IMPRIMATUR
PRE ČESKÉ VYDANIE MESTA BOŽIEHO**

NIHIL OBSTAT: Rev. Martin Horak, O.S.B.
censor deputatus

IMPRIMI POTESIT: † Rt. Rev. Ambrose L. Ondrak, O.S.B.
St. Procopius Abbey, Lisle, Illinois

IMPRIMATUR: † Albert Cardinal Meyer,
Archbishop of Chicago

Chicago, Illinois, 17. január 1961

ONESKORENÁ VÝČITKA

Niektoré encyklopédie a niekoľko spisovateľov po veľmi povrchnom prehladnutí a pri predstieraní opatrnosti si dovolili vyniesť svoj rozsudok nad „Božím Mestom“, v ktorom sa so zvláštnou pozornosťou zdôraznili útoky francúzskych jansenistov a talianskych galikánov proti Božiemu Mestu. V porovnaní s tým, čo dobrého bolo o Božom Meste povedané, je tých niekoľko kritik prednesených negativistami ako kvapka v mori. Hlavnou výčitkou proti „Ciudad de Dios“ je, že vraj nebolo napísané Máriou z Agredy. Čo si máme o takých kritikách myslieť, vyplýva jasne z úradných jednaní niekoľkých pápežov, ktorí toto dielo nepriamo schválili a podporovali jeho uverejnenie. Pápež Inocent XI. v liste poslanom 9. októbra 1681 kráľovi Karlovi II. do Španielska a pápež Alexander VIII. v roku 1690 ústne (viva vocis oraculo) prehlásili, že „Mesto Božie“ môže byť čítané všetkými veriacimi. Pápeži Klement XI. a Benedikt XIII., prvý z nich v dvoch dekrétach, z dňa 5. júna 1705 a z 26. septembra 1713, a druhý dekrétom z 21. marca 1729, rozhodli podobne. Okrem toho pápeži Benedikt XIV. a Klement XIV., ktorí schválili prehlásenie kongregácie obradov z 8. mája 1757 a 11. mája 1771, úradne prehlásili, že „Mesto Božie“ bolo nielen pôvodne napísané, ale tiež zložené či upravené výhradne ctihodnou božou služobníčkou Máriou z Agredy.

SCHVÁLENIE

Prvým pápežom, ktorý venoval ústrednú pozornosť dielu „Ciudad de Dios“, bol pápež Inocent XI., ktorý 3. júla 1686 ako reakciu na celú škálu búrlivých útokov a nástrah konaných niektorými členmi Sorbonny, o ktorých bolo známe, že sú jansenisti, vydal mimoriadny list, ktorým povolil vydávanie a čítanie „Ciudad de Dios“. Podobné prehlásenie vydali niektorí pápeži aj v neskoršej dobe. Boli to: Alexander VIII., Klement XI. a Benedikt XIII. Tieto prehlásenia boli neskôr pripomenuté dvoma dekrétmi vydanými Kongregáciou posvätných obradov, schválenými pápežmi Benediktom XIV. a Klementom XIV. Tým bola potvrdená pravosť a vierohodnosť spisu „Ciudad de Dios“, ako bolo povedané a napísané ctihodnou božou služobnicou Máriou od Ježiša. Vynikajúci pápež Benedikt XIII., keď bol arcibiskupom v Benevente, používal tieto zjavenia vo svojich kázňach o blahoslavenej Panne Márii. Dňa 26. septembra 1713 biskup v Sento v Taliansku podal námietku proti publikácii „Mesto Božie“, ale bolo mu pripomenuté, aby sa tejto aktivity vzdal, pretože je to v rozpore s rozhodnutím pápeža Inocenta, ktoré bolo vydané pre celú Cirkev.

Proces blahorečenia Márie z Agredy bol značne posilnený španielskymi biskupmi a inými vynikajúcimi osobami v Cirkvi. Tak sa stalo krátko po jej smrti v roku 1666, keď bol tejto božej služobnici udelený titul „ctihodná“, čím sa otvorila cesta k jej blahorečeniu. Je nádej, že sa podľa Božej vôle čoskoro nájde pracovník medzi jej početnými ctiteľmi, ktorý sa ujme tejto úlohy na základe úcty k jej svätému životu a znamenitému spisu i mnohým zázrakom pri jej hrobe.

Redemptoristi vydali v nemeckom jazyku v roku 1885 nový preklad, ktorému sa dostalo schválenia a významného odporúčenia od biskupa v Rezne nasledovnými slovami:

S úprimnou radosťou dávame naše biskupské schválenie prekladu pôvodného španielskeho spisu „Ciudad de Dios“ Márie od Ježiša a odporúčame túto knihu, ktorá iste povznesie čitateľov a bude pre nich zdrojom duchovného požehnanía.

Ignác, biskup v Rezne,
v Rezne 29. septembra 1885

Významné je tiež odporúčanie kniežaťa arcibiskupa solnohradského, legáta a prímasa nemeckého:

Podľa dekrétov vydaných pápežmi Inocentom XI. a Klementom XI. je odporúčená k čítaniu všetkým veriacim kniha „Ciudad de Dios“, napísaná ctihodnou služobnicou božou Máriou od Ježiša.

Túto knihu schválila rada biskupov na tento účel vydanými dekrétmi, štyri významné univerzity, v Toulouse, Salamance, Alcale a v Lovani, a vynikajúci členovia rôznych rádov. Vzdelaný a zbožný kardinál A´Aguire prehlásil, že všetky svoje štúdiá po dobu 50 rokov svojho života považuje len za malú časť učenia obsiahnutého v tejto knihe, ktoré je v celom svojom obsahu v súlade so Svätým písmom, s učením pápežov a cirkevných snemov. Ctihodný generálny predstavený u svätého Sulpica, abbé Emery, dodal: „Len od tej doby, čo som čítal zjavenie Márie z Agredy, poznám náležite Ježiša a jeho svätú Matku.“

Preto neváhame s vydaním nášho biskupského schválenia pre „Ciudad de Dios“ a odporúčame túto knihu veriacim a zvlášť nášmu duchovenstvu.

František Albert, arcibiskup,
Arcibiskupská kancelária v Solnohrade, 12. septembra 1885

Iné odporúčanie knihy „Ciudad de Dios“ z novšej doby je od biskupa v Tarazone, nachádza sa v predslove nového vydania z rokov 1911 – 1912:

Ja, Dr. James Ozoidi y Udave, z milosti Božej a Apoštolskej stolice biskup v Tarazone, apoštolský administrátor diecézy v Tudela.

Poverili sme kňaza Eon Eduardo Royr, kaplána a spovedníka v Konvente Nepoškrvneneho počatia v Agrede, aby obozretne a presne porovnal rukopis, pripravený na tlač nového vydania „City of God“, pripravovaného na vydanie členmi vyššie menovaného konventu. Zistili sme osobne, že zmienený kňaz túto úlohu svedomito splnil. Preto teraz dosvedčujeme, že nové vydanie „City of God“ s niekoľkými výnimkami, čo sú pravopisné zmeny, sa úplne zhoduje s pôvodným rukopisom ctihodnej matky Márie od Ježiša v Agrede.

James, biskup v Tarazone,
Tarazona, 7. apríla 1911

**SVĚTÉ TAJOMSTVÁ ZO ŽIVOTA PRESVĚTEJ MATKY BOŽEJ
OD NÁVRATU Z EGYPTA AŽ DO SLÁVNEHO
NANEBOVSTÚPENIA
JEJ BOŽSKÉHO SYNA JEŽIŠA KRISTA**

KNIHA PRVÁ

**O DOKONALOSTI, S AKOU NAJSVĚTEJŠIA MÁRIA
NAPODOBŇOVALA
A NASLEDOVALA ČINNOSŤ KRISTOVEJ DUŠE;
AKO JU VTELENÉ SLOVO VYUČOVALO O ZÁKONE MILOSTI,
O ČLÁNKOCH VIERY A O SVIATOSTIACH A DESATORE
PRIKÁZANÍ;
A S AKOU RADOSŤOU A ŠLACHETNOU OCHOTOU
S JEHO UČENÍM SPOLUPÔSOBILA;
O SMRTI SVĚTÉHO JOZEFA,
O KÁZANÍ SVĚTÉHO JÁNA,
O PÔSTE A KRSTE NÁŠHO VYKUPITEĽA,
O POVOLANÍ PRVÝCH UČENÍKOV,
O KRSTE NAŠEJ NAJSVĚTEJŠEJ PANEJ, PANNY MÁRIE**

KAPITOLA I.

PÁN SKÚŠA NAJSVÄTEJŠIU MÁRIU, KEĎ S ŇOU ZAOBCHÁDZA S ODSŤUPOM A PRÍSNOŠŤOU; VYSVETLENIE DÔVODOV TAKÉHO SPRÁVANIA

1. Ježiš, Mária a Jozef sa už usadili v Nazarete a tým premenili svoje chudobné a skromné obydlie na nebo. Aby bolo možné opísať tajomstvá a sviatosti, ku ktorým došlo medzi božským Synom a jeho najčistejšou Matkou pred Kristovým dvanástym rokom a neskôr, až do doby, keď začal verejne kázať, bolo by potrebných mnoho kapitol a kníh. Predsa by som však bola, vzhľadom na rozsah témy a bezvýznamnosti takej nevedomej ženy, ako som ja, schopná opísať len veľmi malú časť toho všetkého. Dokonca aj za pomoci svetla, ktoré som dostala od tejto veľkej Panej, môžem opísať len niekoľko udalostí a väčšiu časť deja musím nechať nezapísanú. Nie je možné a ani vhodné, aby sme my, smrteľníci, pochopili všetky tieto záhady v priebehu tohto života, pretože sú vyhradené až pre budúci život.
2. Krátko po svojom návrate z Egypta do Nazareta sa Pán rozhodol skúšať svoju najsvätejšiu Matku rovnakým spôsobom, akým ju skúšal v priebehu jej detstva a aký bol opísaný v druhej knihe prvého zväzku v 27. kapitole. Aj keď teraz nesmierne vyspelú v praktizovaní lásky a múdrosti, želan si ju Pán povzniesť k ešte vyššiemu stupňu svätosti a zásluh vzhľadom na to, že predmet božskej lásky je nekonečný a že schopnosti našej Kráľovnej prevyšovali schopnosti všetkých tvorov. Najväčšmi si pravý Učiteľ ducha prial v jej osobe formovať žiačku takého vznešeného poznania, aby nám bola skutočne dokonalou učiteľkou a živým príkladom jeho učenia. To malo byť jej poslaním po nanebovstúpení jej Syna a Vykupiteľa, ako uvediem neskôr. Bolo tiež vhodné a potrebné k pocte Krista, nášho Vykupiteľa, aby učenie evanjelia, ktorým a na ktorom chcel založiť svätý, nepoškvrnený a bezchybný zákon milosti, naplno osvedčilo svoju účinnosť a moc na obyčajnom človeku a aby boli všetky jeho odpovedajúce a úžasné účinky demonštrované na niekom, kto by mohol byť vzorom pre všetkých ľudí. Je zrejmé, že takým tvorom nemohol byť nik iný než najsvätejšia Mária, ktorá ako jeho matka stála tak blízko Majstra a Učiteľa všetkej svätosti.
3. Preto Najvyšší rozhodol, aby bola nebeská Pani prvou učeníčkou jeho školy a prvorodenou dcérou nového zákona milosti, najdokonalejším vzorom jeho ideálu a najpoddajnejším materiálom, do ktorého by, ako do mäkkého vosku, mohol vtláčať pečať svojho učenia o svätosti tak, aby boli Syn a Matka pravými tabuľami nového zákona daného svetu (*Ex 31,18*). S týmto zámerom jej zjavil všetky tajomstvá zákona evanjelia a jeho učenia, čo bolo predmetom Ježišovho vyučovania od ich návratu z Egypta až do doby, keď začal verejne kázať, ako uvidíme v tomto životopise. Týmito skrytými tajomstvami sa vtelené Slovo a jeho Matka zaoberali počas 23 rokov života v Nazarete. Pretože sa to všetko týkalo výhradne nebeskej Matky (ktorej život svätých evanjelisti nemali v úmysle

opísať), pisatelia svätých evanjelií sa o tom nezmienujú, okrem toho, čo sa hovorí o dvanástročnom Ježišovi, ktorý sa stratil v Jeruzaleme. Po všetky tie roky bola Mária jedinou Kristovou učeníčkou. Preto k tým nevýslovným darom milosti a svätosti, ktoré jej udelil až do ich príchodu do Nazareta, na ňu vylial ešte nové svetlo a učinil z nej tú, ktorá má podiel na jeho božských vedomostiach. Vtlačil do jej srdca celý zákon učenia o milosti. Tej milosti, ktorá bude až do konca sveta rozdávaná jeho svätou Cirkvou. Toto všetko bolo uskutočnené u našej veľkej Panej takým vznešeným spôsobom, že to nijaké ľudské slová nedokážu vyjadriť. Bola naplnená takou múdrosťou a vedomosťami, že by to stačilo na osvietenie mnohých svetov, keby ich bolo viac než jeden.

4. Aby mohol Pán vystať v srdci najčistejšej Panej budovu svätosti do výšky, ktorá by presahovala všetko, čo nie je Boh, položil podľa toho aj jej základy a skúšal silu jej lásky a všetkých ostatných cností. Preto sa Pán ukryl, že ho už nevidela, čím stratila svoju dovtedajšiu najväčšiu radosť a útechu. Nechcem tým povedať, že ju Pán opustil telesne, zostával i naďalej s ňou a v nej svojou nevýslovnou prítomnosťou a milosťou, skryl sa ale jej vnútornému zraku a zdržal prejavy svojej najsladšej lásky. Pritom však nebeská Pani nepoznala vnútorný dôvod jeho konania, pretože jej Pán nedal žiadne vysvetlenie. Okrem toho sa k nej jej božský Syn bez toho, aby jej povedal dôvod, správal veľmi odmerane a vyhýbal sa jej spoločnosti. Často sa uchýľoval do ústrania a prehovril s ňou len niekoľko slov, aj to s veľkou vážnosťou a majestátnosťou. Najviac ju však trápilo zatienenie svetla, ktorým sa ako v kryštáli zrkadlila činnosť jeho najčistejšej duše. Toto svetlo sa náhle tak veľmi zatemnilo, že už nemohla pozorovať túto činnosť, ktorá pre ňu bola živým vzorom jeho konania.
5. Táto neoznámená a neočakávaná zmena sa stala pecou, v ktorej bolo očisťované a skúšané najčistejšie zlato lásky našej Kráľovnej. Prekvapená tým, čo sa stalo, hľadala ihneď útočisko vo svojom pokornom úsudku o sebe, v ktorom sa považovala za nehodnú vidieť Pána, ktorý sa jej teraz skryl. Všetko pripisovala nedostatočnému spolupôsobeniu a nevďačnosti za milosti, ktoré prijala od štedrého a vznešeného Otca milosrdenstva. Najmúdrejšia Kráľovná netrpela toľko preto, že bola pozbavená oblažujúcej útechy, ale skôr pre obavu, že sa mu znepáčila a náležite mu neslúžila. To bol šíp, ktorý jej srdcu spôsobil bolesť. Kto bol naplnený takou opravdivou a šlachetnou láskou ako ona, nemohol cítiť nič iné, pretože všetka rozkoš lásky má základ v úteche a uspokojení, ktorého sa dostáva milujúcemu od milovaného. Nemôže byť preto uspokojený, pokiaľ sa domnieva, že milovaný nie je spokojný alebo sa mu niečo nepáči. Avšak láskyplné vzdychy Matky boli jej najsvätejšiemu Synovi veľmi milé. Tým väčšmi si ju zamiloval a nežné city jedinej Vyvolenej zraňovali jeho srdce (*Pies 4,9*). Ale kedykoľvek ho jeho najmilšia Matka vyhľadala (*Pies 3,1*), aby s ním prehovorila, on jej vždy dával najavo svoju vonkajšiu zdržanlivosť. Ako je plameň vyhne alebo požiaru posilnený, keď sa pokropí trochou vody, tak bol týmto správaním rozduchávaný plameň lásky v najsladšom Matkinom srdci.
6. Úprimná Holubička praktizovala hrdinské úkony všetkých čností. Považovala sa za menej významnú než prach, ctíla si svojho Syna najhlbšou adoráciou, ve-

lebila nebeského Otca a ďakovala mu za jeho obdivuhodné skutky a požehnanie. Podrobovala sa jeho prianiam, snažila sa poznať jeho vôľu, aby ju vo všetkom plnila, stále obnovovala úkony viery, nádeje a vrúcnej lásky a pri všetkých svojich skutkoch a za všetkých okolností tento prelúbezne voňavý nardový klas vydával vôňu sladkosti (*Pies 1,12*) pre neho, Kráľa kráľov, ktorý odpočíval v jej srdci ako na voňavom lôžku vystlanom kvetinami. Stále sa s plačom modlila a z hĺbky svojho srdca túžila. Vylievala svoje modlitby v prítomnosti Pána a vyjavovala svoje utrpenia pred Božím trónom (*Ž 142,3*). Často svoju bolesť a svoje túžby prejavovala slovami nevýslovnej sladkosti a láskyplného zármutku, ako boli tieto:

7. „Stvoriteľ celého vesmíru, večný a všemohúci Bože, nekonečný vo svojej múdrosťi a добрôte, nevystihnuteľný vo svojej podstate a dokonalosti, dobre viem, že moje túžby nie sú pred tebou skryté a že vieš o bolesti, ktorá preniká moje srdce. Pokiaľ som ja, neúčitočná služobnica, nenaplnila tvoje očakávania v službe a úteche, prečo ma, ó, Život mojej duše, neraniš a netrestáš všetkými bolesťami a utrpeniami môjho smrteľného života, aby som nemusela znášať odvrátenie tvojich očí, pokiaľ som si zaslúžila tento trest svojimi nedostatkami? Všetky tresty by boli menšie než tento, lebo moje srdce nemôže zniesť tvoju nelásku. Ty jediný, Pane, si mojím životom, mojím šťastím, mojou slávou a mojím pokladom. Moja duša pokladá za nič všetko, čo si stvoril, a nič z toho neprechovávam vo svojom srdci okrem toho, aby som velebila tvoju veľkosť a vyznávala ťa ako Stvoriteľa a Pána všetkého. Čo si mám teda počať, pokiaľ ma ty, môj požehnaný Pane, Svetlo mojich očí, Cieľ mojich túžob, Polárka mojej púte, Život mojej bytosti a Podstata môjho života, opustíš? Kto dá fontánu mojim očiam, aby som oplakala všetky nedostatky svojho spolupôsobenia so všetkými milosťami, ktoré som prijala, a svoj nevďak za všetky dobrodenia? Môj Pane, moje Svetlo, môj Vodca a Učiteľ na tejto ceste, ktorý svojím vznešeným a dokonalým spôsobom naprávaš moje krehké a vlašné skutky, ako mám riadiť svoj život, keď mi chýba tvoj vzor? Kto ma bezpečne prevedie touto púšťou? Čo si mám počať, keď mi odnímaš svoju pomoc?“
8. Ale táto zranená laň (*Ž 42,2*) sa neuspokojila len tým, ale ako smädná po najčistejších žriedlach milostí sa Mária obrátila tiež k svätým anjelom a dlho sa s nimi radila a rozprávala: „Najvyššie kniežatá a dôverní priatelia najvyššieho Kráľa, moji strážcovia, pri vašom blaženom hľadení na jeho božskú tvár (*Mt 18,10*) a nevýslovné svetlo (*1 Tim 6,16*) zaprisahám vás, aby ste mi prezradili dôvod jeho nelásky, pokiaľ ju voči mne zaujal. Prihovorte sa za mňa v jeho skutočnej prítomnosti, aby mi skrze vaše prosby odpustil, pokiaľ som ho urazila. Pripomente mu, moji priatelia, že som iba prach (*Jób 10,9*), aj keď ma jeho ruka stvorila a vtláčila do mňa pečať jeho obrazu. Proste ho, aby až do konca nezabúdala na svoju núdznu, aby mohla vyznávať a velebiť jeho meno (*Ž 74,19*). Povedzte mu, aby mi vrátil dych života, ktorý ma opúšťa v obave, že som stratila jeho lásku. Povedzte mi, ako a akým spôsobom by som sa mu mohla zapáčiť a znovu získať radosť jeho tváre?“ Svätí anjeli jej odpovedali: „Kráľovná a naša Veliteľka, tvoje srdce je rozšírené, takže nemôže byť premožené utrpením. Nikto nie je

schnopný pochopiť tak ako ty, ako blízko je Pán tým, ktorí sú v súžení a volajú k nemu (Ž 34,19). Niet pochyb, že Všemohúci pozná všetky tvoje prosby a nepohrda tvojimi láskyplnými vzdychmi (Ž 38,10). Iste poznáš, že je твоjím láskavým Otcom a jeho Jednorodný najväčším milujúcim Synom, hľadiacim na tvoje utrpenie.“ Svojím Miláčikom opustená Matka odpovedala: „Bolo by azda opovážlivé, keby som pred neho predstúpila, padla na tvár a prosila o odpustenie svojich vín, ktoré na mne azda uvidel? Čo mám robiť? Ako by som mohla uľaviť svojej vrúcnej túžbe?“ A nebeské kniežatá odpovedali: „Srdcom skrúšeným a pokorným náš Kráľ nepohrda (porov. Ž 51,19), upiera naň svoj láskyplný zrak a nikdy sa mu neznepáči volanie tých, ktorí ho milujú.“

9. Táto reč a odpovede anjelov našu Kráľovnú a Paniu trochu potešili, pretože ju utvrdili v jej vlastnom presvedčení, že jej vrúcne vzdychy vzbudia u Najvyššieho zvláštnu lásku a zalúbenie. Anjeli nechceli hovoriť otvorenejšie, pretože si Pán prial tieto rozkoše predĺžiť (*Prís 8,31*). Aj keď bol jej najsvätejší Syn často kvôli svojej prirodzenej láske k Matke hlboko pohnutý súcitom, keď ju videl takú zarmútenú, predsa na sebe nedal nič poznať, ale zakrýval svoj súcit prísnou tvárou. Niekedy, keď ho jeho milujúca Matka volala ješ, omeškal sa. Inokedy jedol bez toho, aby sa na ňu pozrel alebo k nej prehovoril. Avšak i napriek tomu, že naša veľká Pani prelievala mnoho slz a v srdci láskyplne nariekala, konala vždy zdržanlivo a zvažovala svoje skutky s takou múdrosťou, že keby Boh pri pohľade na takú plnosť svätosti a dokonalosti dal priechod obdivu, bol by podľahol citom. Ako človek sa tým kochal, zvlášť keď videl, že jeho božská láska a milosť prináša také hojné ovocie v jeho panskej Matke. Svätí anjeli mu za tento obdivuhodný a neslýchaný div cností spievali nové hymny chvály.
10. Na žiadosť milujúcej Matky zhotovil svätý Jozef lôžko, na ktoré prestrela prikrývku a na ktorom dieťa Ježiš odpočívalo a spalo. Od doby, keď ešte v Egypte opustil kolísku, nechcel spať na inom lôžku alebo mať viac prikrývok. Nikdy sa na posteli nevystrel ani ju vždy nepoužíval. Odpočíval len v sede, opretý o jednoduchý vankúš, ktorý mu z vlny uplietla jeho Matka. Keď hovorila o zhotovení lepšej postielky, jej najsvätejší Syn odpovedal, že jediné lôžko, na ktorom bude vystretý, bude jeho kríž, aby ľudí svojím príkladom poučil (*1 Pt 2,21*), že nik nemôže vojsť do večného odpočinku užívaním vecí obľúbených v Babylone a že v tomto smrteľnom živote je našou pravou úľavou utrpenie. Preto ho od toho času nebeská Pani s novou horlivosťou a pozornosťou v tomto spôsobe odpočinku napodobňovala. Keď v noci nastal čas na odpočinok, mala Pani pokory vo zvyku padnúť na tvár pred svojím Synom, ktorý odpočíval na lôžku, a prosiť ho o odpustenie všetkého, čím sa previnila neplnením svojich povinností v službe a nedostatkom vďačnosti za požehnanie tohto dňa. Znova mu vzdávala mnohé vďaky, s mnohými slzami ho uznávala za pravého Boha a Vykupiteľa sveta a nechcela vstať zo zeme, kým jej to Syn neprikázal a neudelil jej svoje požehnanie. Rovnako sa správala aj ráno, pričom žiadala svojho božského Učiteľa a Pána, aby jej uložil všetko, čo má v ten deň urobiť v jeho službách, čo Ježiš konal s prejavmi veľkej lásky.

11. Teraz však zmenil svoj postoj a správanie voči svojej Matke. Keď sa najnevinnejšia Matka priblížila, aby ho ako obyčajne uctila a poklonila sa mu so slzami a vzdychmi, ktoré stále silnejšie vychádzali z jej vnútra, neodpovedal jej ani slovo, vypočul ju bez pohnutia a požiadal ju, aby odišla. Pohľad na vlastného Syna, pravého Boha a pravého človeka, s takým zmeneným a odcudzeným správaním, skúpeho na slovo a vôbec v celom vonkajšom vystupovaní takého zmeneného nevýslovne trápil najčistejšie, holubičie srdce milujúcej Matky. Nebeská Pani skúmala svoje vnútro i všetky pohnútky, okolnosti a dôsledky svojich skutkov, napínala svoju pamäť preverovaním nebeských úkonov svojej duše a mocností. I keď nemohla nájsť tieň temnoty tam, kde všetko žiarilo svätosťou, čistotou, milosťou, vedela, ako hovorí Jób, že ani nebo a hviezdy nie sú čisté pred Božou tvárou (*Jób 15,15; 25,5*) a že aj na anjeloch uvidel nepravosť (*Jób 4,18*). Preto sa veľká Kráľovná obávala, že azda prehliadla nejakú chybu, o ktorej Pán vie. V tejto úzkosti, aj keď bola plná najvyššej múdrosti, trpela muky lásky, pretože jej láska silná ako smrť (*Pies 8,6*) vzbudila v nej nepokoj, ktorý zapálil nehasnúci oheň utrpenia a súženia. Táto skúška našej Kráľovnej trvala mnoho dní. Jej najsvätejší Syn ju v tej dobe s veľkým zaľúbením pozoroval a povýšil na Učiteľku všetkého tvorstva. Odmenil jej vernosť a veľkú lásku mnohými milosťami okrem tých, ktoré už mala. Potom sa stalo to, o čom budem hovoriť v nasledujúcej kapitole.

POUČENIE, KTORÉ MI UDELILA NAJSVÄTEJŠIA KRÁĽOVNÁ NEBIES, MÁRIA

12. Dcéra moja, vidím, že túžiš byť učeníčkou môjho najsvätejšieho Syna, pretože si teraz v tomto ohľade opísala a pochopila moje správanie. Povšimni si pre svoju útechu, že úrad učiteľa nevykonával len raz a len v dobe, keď hlásal svoje sväté učenie, v dobe, keď bol vo svojom smrteľnom tele, ako hovoria sväté evanjeliá, ale že je Učiteľom duší až do konca sveta (*Mt 28,20*). Napomína ich a poučuje, dodáva im odvalu, pobáda k tomu, aby robili to, čo je najdokonalejšie a najsvätejšie. Správa sa tak voči všetkým bez výnimky, i keď podľa jeho božskej vôle každá z duší v závislosti od dispozície a pozornosti prijíma viac alebo menej svetla (*Mt 11, 5*). Keby si sa vždy riadila touto pravdou, mala by si už dosť skúseností, aby si pochopila, že Pán sa nebráni byť učiteľom chudobných, opovrhovaných a hriešnikov, pokiaľ chcú načúvať jeho skrytému učeniu. Keď si teraz praješ vedieť, akú dispozíciu od teba Pán žiada, aby mohol byť tvojím Učiteľom podľa priania tvojho srdca, rada ťa o tom v jeho mene poučím. Uistujem ťa, že pokiaľ ťa nájde dobre pripravenú, udelí ti, ako múdry Učiteľ, plnosť svojej múdrosti a osvietenia.
13. Predovšetkým si musíš zachovať čisté, nepoškvrnené, jasné a pokojné svedomie, musíš byť stále bdela, aby si sa nedopustila nijakého hriechu alebo nedokonalosti v žiadnej situácii, ktorá ťa v živote stretne. Zároveň sa musíš vymaniť a vzdalať od všetkého pozemského (ako som ťa už skôr poučovala), takže

nebudeš vlastniť žiadny obraz alebo pamiatku na svetské a viditeľné veci, ale uchováš si najvyššiu úprimnosť, čistotu a pokoj srdca. Keď takto očistíš svoje vnútro od všetkých obrazov a tieňov pozemských vecí, potom budeš venovať pozornosť Božiemu hlasu ako milovaná dcéra, ktorá zabúda na hlas Babylo- nu, na dom svojho otca Adama (Ž 45,11) a na akékoľvek sklony k hriechu. Uistujem ťa, že k tebe bude hovoriť slovami večného života (Jn 6,68). Tvojou povinnosťou bude mu s úctivosťou a pokornou vďačnosťou načúvať, vážiť si jeho učenie a so všetkou precíznosťou a presnosťou podľa neho konať. Pred týmto veľkým Pánom a Učiteľom nemožno nič ukryť (Hebr 4,13) a s opovr- nutím sa vzdaluje od nevďačných a neposlušných. Nech si nik nemyslí, že také vzdalovanie Najvyššieho sa deje vždy takým spôsobom, ako sa dialo u mňa. Odo mňa sa Pán nevďačoval kvôli mojim chybám, ale z preveľkej lásky. Od iných tvorov sa obyčajne vzdaluje, aby ich postihol zaslúženým trestom za ich hriechy, urážky, nevďačnosť a nedbalosť.

14. Preto, dcéra moja, pri meraní svojej úcty a vážnosti voči učeniu a osvecovaniu tvojho božského Pána a voči mojim napomenutiam musíš vziať do úvahy svoje zanedbania a svoje chyby. Drž na uzde svoju prílišnú bázeň a nepochybuj už, že je to Pán, ktorý k tebe prehovára a učí ťa, pretože jeho učenie samo osebe vydáva svedectvo o jeho pravde a uistujem ťa, že Boh je jeho pôvodcom, pretože vidíš, že je sväté, čisté, dokonalé a neomylné, vstępuje to, čo je najlepšie, napomína najmenšie pochybenia a nadovšetko je schválené tvojimi učiteľmi a duchovnými vodcami. Keďže som tvojou Učiteľkou, prajem si, aby si tiež nasledovala mňa a prišla každé ráno i večer pokorne a s ľútosťou vyznať svoje chyby, aby som sa za teba ako tvoja Matka mohla prihovoriť a dosiahnuť pre teba u Pána odpustenie. Len čo sa dopustíš nejakej nedokonalosti, bezodklad- ne to uznaj a pros Pána o odpustenie a sľúb nápravu. Pokiaľ budeš dbať o to, čo ti teraz hovorím, budeš učeníčkou Najvyššieho a mojou tak, ako si to pra- ješ. Čistota duše a Božia milosť sú najlepšou a najprimeranejšou prípravou na spoluúčasť na účinkoch božského svetla a učenia a Vykupiteľ sveta ich udeľuje svojim verným učeníkom.

KAPITOLA II.

DUŠEVNÁ ČINNOSŤ NAJSVÄTEJŠIEHO SYNA A VŠETKO, ČO BOLO PRED NAJSVÄTEJŠOU MÁRIOU SKRYTÉ, SA OPĀŤ ZVIDITEĽNILO; JE POUČOVANÁ O ZÁKONE MILOSTI

15. Ľudský duch často a dlho skúmal povahu a vlastnosti lásky i jej príčiny a účinky. Pokiaľ by som mala svätú a božskú lásku našej blahoslavenej Matky, musela by som ešte mnoho pridať k tomu, čo som už napísala a povedala o láske. Lebo okrem lásky, ktorú mala duša nášho Vykupiteľa Ježiša Krista, nebol medzi ľudskými tvormi nikto, kto by sa vyrovnal v láske nebeskej Panej, ktorá si zaslúžila označenie Matka čistej lásky (*Sír 24,18*). Predmet a cieľ svätej lásky je u všetkých rovnaký, totiž Boh sám v sebe, a všetky ostatné tvory kvôli nemu. Ale podstatný predmet, v ktorom láska existuje a z ktorého vychádza, aj účinky, ktoré spôsobuje, sú veľmi rozdielne. U našej veľkej Kráľovnej všetky základné rysy lásky dosiahli najvyššiu dokonalosť. Čistota srdca, viera, nádej, svätá detská bázeň, vedomosti a múdrosť, vnímanie a oceňovanie milostí udelených Pánom, skrátka všetko, čo je spôsobilé prebúdať svätú a božskú lásku, to všetko bolo v Márii zastúpené v najvyššom stupni. Plameň jej lásky nebol rozpalený bláznovstvom zmyslov, ktoré nie sú podriadené a ovládané rozumom. Jej svätá a čistá láska prišla cestou jej vysokého poznania nekonečnej dobroty a nevýslovnej Božej sladkosti, pretože Boh, ktorý je múdrosť a dobrota, si praje byť milovaný nielen v sladkých útechách, ale tiež múdrosťou a poznaním toho, ktorý miluje.
16. Tieto city lásky sú si väčšmi podobné vo svojich účinkoch než vo svojich príčinách, pretože keď raz ovládnu a podmania si srdce, je veľmi ťažké ich odstrániť. To býva príčinou veľkého utrpenia ľudského srdca, pokiaľ vidí, že ho milujúci opustil a nevyšima si ho, pretože tento nedostatok vzájomnej lásky ho núti k tomu, aby tiež vykorenil svoju lásku. Pokiaľ ale táto láska ovládla srdce tak, že sa i cez naliehanie rozumu bojí svojho vypudenia, nastane taký silný boj, že sa podobá smrteľnej úzkosti. V slepej pozemskej láske je táto úzkosť len bláznovstvom. Ale v božskej láske je táto úzkosť najväčšou múdrosťou. Pretože pokiaľ nie je možné nájsť žiadny dôvod k vypudeniu lásky, je najvyššou múdrosťou hľadať prostriedky k vrúcnejšej láske a horlivejšie sa snažiť zapáčiť Milovanému. A pretože i v tomto prípade je vôľa plne slobodná, stáva sa, že čím slobodnejšie duša miluje najvyššie Dobro, tým väčšmi slabne neláska k nemu. Pokiaľ je v takom vznešenom zápase vôľa paňou a veliteľkou duše, stáva sa šťastnou otrokyňou svojej lásky a už nehľadá ani nie je schopná zrieknuť sa tejto dobrovoľnej podriadenosti. Pokiaľ ale duša zbadá, že najvyššie Dobro, ktoré miluje, sa jej vyhýba alebo vzdaluje, trpí v dôsledku tohto slobodného násillia bolesťou smrteľných úzkostí tak, akoby jej unikal život. Všetok život duše je v jej láske a vo vedomí, že je milovaná.

17. Z tohto môžeme trocha pochopiť, ako trpelo najvrúcnejšie a najčistejšie srdce našej Kráľovnej v neprítomnosti Pána a počas zatemnenia svetla jeho lásky. Spôsobilo jej úzkosť neistoty, či sa mu azda neznepáčila. Možno práve preto, že bola nesmiernou priepasťou pokory a lásky a pretože nevedela, čo je zdrojom tej prísnosti a odmeranosti jej Miláčika, trpela mučeníctvom také vznešené, a predsa také kruté, že ho žiadna ľudská ani anjelská moc nikdy nevystihne. Len Mária, ktorá je Matkou najsvätejšej lásky (*Sir 24,24*) a dosiahla vrchol stvorenej dokonalosti, sama vedela, ako mohla zniesť toto mučeníctvo, ktoré prevyšovalo všetky muky všetkých mučeníkov i pokánie vyznávačov dohromady. Na nej sa naplnilo, čo sa hovorí v Šalamúnovej piesni: „Kto by dával všetko bohatstvo svojho domu, aby si kúpil lásku, dostal by len pohrdanie.“ (*Pies 8,7*). Lebo pri tomto milovaní zabudla na všetky viditeľné stvorené veci i na svoj život a považovala všetko za nič, kým opäť nenašla milosť a lásku svojho najsvätejšieho Syna, ktorého straty sa obávala, hoci ho stále mala. Žiadne slová dostatočne nevyjadria jej starostlivosť, jej bdelosť a snahu, s akou sa pokúšala zavdačiť sa svojmu najmilšiemu Synovi a večnému Otcovi.
18. Toto utrpenie trvalo tridsať dní. Jej však, pretože pokladala za nemožné žiť jediný okamih bez lásky a Miláčika svojej duše, sa to zdalo ako mnoho vekov. Po tolkom otáľaní (podľa spôsobu vyjadrovania) srdce dieťaťa Ježiša sa už nemohlo ďalej udržať alebo ďalej odolávať nesmiernej sile lásky k svojej najvznešenejšej Matke, pretože i Pán trpel tým rozkošným a podivuhodným násilím, keď ju držal v takom napätí a súžení. Jedného dňa sa najvyššia Kráľovná priblížila k svojmu Synovi Ježišovi, vrhla sa k jeho nohám a so slzami a vzdychmi vychádzajúcimi z hĺbky srdca mu povedala: „Moja najmilšia Láska a najvyššie Dobro, čo znamenám ja, nepatrný prach a popol, pred tvojou nesmiernou mocou? Čím je bieda tvora v porovnaní s nekonečným bohatstvom? Ty vo všetkom prevyšuješ našu nízkosť a tvoje nekonečné more milosrdenstva zaplavuje naše nedokonalosti a chyby. Ak som nebola horlivá v tvojej službe, ako musím vyznať, potrestaj a prepáč moju nedbalosť. Ukáž mi ale, môj Syn a Pán, radosť svojej tváre, ktorá je mojou spásou a žiaducim svetlom môjho života. Tu k tvojim nohám kladiem svoju úbohosť, miešam ju s prachom, z ktorého nevstanem, pokiaľ opäť nenahliadnem do zrkadla, ktoré mi ukazuje moju dušu.“
19. Tieto a iné prosby plné múdrosti a najvrúcnejšej lásky veľká Kráľovná pokorne vylievala pred svojím najsvätejším Synom. Pretože jeho túžba navrátiť jej svoju útechu bola ešte väčšia než túžba blahoslavenej Panej, povedal jej s veľkou nežnosťou: „Povstaň, Matka moja.“ Pretože tieto slová boli vyrieknuté tým, ktorý je sám Slovom večného Otca, mali taký účinok, že nebeská Matka bola okamžite premenená a uvedená do najvznešenejšej extázy, v ktorej videla božstvo v abstraktnej vízii. Pán ju v nej prijal sladkým uvítacím objatím Otca a Ženicha a zmenil jej slzy na radosť, utrpenie na rozkoš a horkosť na sladkosť. Pán jej zjavil veľké tajomstvá týkajúce sa rozsahu nového zákona evanjelia. S priáním vpísať ich úplne do jej najčistejšieho srdca ju Najsvätejšia Trojica menovala prvorodenou Dcérou a prvou Učeníčkou vteleného Slova a určila ju za model a vzor pre všetkých svätých apoštolov, mučeníkov, učencov, panny a iných

spravodlivých novej Cirkvi a zákona milosti, ktorý malo vtelené Slovo vytvoríť pre vykúpenie ľudstva.

20. K tomuto tajomstvu sa vzťahuje všetko, čo nebeská Pani o sebe hovorí a čo jej pripisuje svätá Cirkev v dvadsiatej štvrtej kapitole knihy Sirachovho syna v obraznej reči o božskej múdrosti. Nebudem sa zdržiavať vysvetlovaním, pretože pri opisovaní týchto tajomných udalostí objasním, čo Duch Svätý hovorí v tejto kapitole o našej veľkej Kráľovnej. Postačí, keď uvediem niektoré výroky tejto kapitoly tak, aby všetci mohli pochopiť niečo z toho obdivuhodného tajomstva. „Ja som vyšla z úst Najvyššieho ako prvorozená pred všetkým tvorstvom. Ja som roznieťla na nebi neuhasiteľné svetlo, ako hmla som pokrývala zem. Svoj príbytok mám na výsostiach, prestol mám na stĺpe mrakov. Okruh neba som pochodila a sama, prenikla som do morských hĺbín, po vlnách mora som kráčala; na každom mieste zeme som sa zastavila: u každého ľudu, v každom národe som vládla. Mocne som pošliapala srdcia všetkých, ktorí vynikali alebo boli postavení nízko: U týchto všetkých som hľadala, kde spočinúť a zdržovať sa v dedičnom (národe) Pána. Stvoriteľ vesmíru mi rozkázal a ustanovil – lebo môj Stvoriteľ spočinul v mojom stánku.“ (*Sir 24,5 – 13*).
21. O čosi ďalej múdry Sirachovec pokračuje vo vypočítavaní Máriiných predností a hovorí: „Ja ako terebinta rozkladám svoje haluze a moje haluze sú nádherné a utešené. Ako vinič prinášam ľubovonné (plody) a z mojich kvetov vzide skvelé a prevzácne ovocie. Ja som matka krásneho milovania, (matka) bázne, uznanlivosti a svätej nádeje. U mňa je všetka milosť spravodlivej cesty životnej, u mňa je všetka nádej silného života. Pristúpte ku mne všetci, ktorí po mne túžite, a nasýťte sa z mojich plodov! Lebo môj duch je sladší ako med a mať mňa je (sladšie) ako plást medu. Spomienka na mňa pretrvá večné pokolenia. Ktorí ma požívajú, budú väčšími lačnícami, a ktorí ma pijú, budú väčšími smädiť. Kto ma počúva, nezažije zahanbenie, ktorí sa namáhajú v mojej službe, nezhrēšia.“ (*Sir 24,22 – 30*). Nech zbožným dušiam postačia tieto slová Svätého písma, v ktorých okamžite rozoznajú vo vzťahu k najsvätejšej Matke takú hojnosť tajomstva a svätého pôsobenia, že tým budú ich srdcia hneď pozdvižené a budú chápať a cítiť, k akému nevysvetliteľnému významnému a vznešenému učeniu a výučbe najsvätejši Syn povýšil zvrchovanú Matku. Rozhodnutím Najsvätejšej Trojice sa táto Vládkyňa nebies stala pravou Archou zmluvy Nového zákona (*Zjv 11,19*) a z hojnosti jej múdrosti a milosti ako z nesmierneho oceánu pretekajú všetky druhy požehnaní, ktoré svätí získali alebo do konca sveta získajú.
22. Nebeská Matka precitla z vytrženia a znovu sa klaňala svojmu najsvätejšiemu Synovi, prosila ho o odpustenie, pokiaľ sa azda previnila zanedbaním niečoho v jeho službe. Dieťa Ježiš ju pozdvihlo zo zeme, na ktorej ležala, a povedalo jej: „Matka moja, som veľmi potešený láskou tvojho srdca a prajem si ho rozšíriť a pripraviť na dôkazy mojej lásky. Chcem plniť vôľu svojho Otca a vpísať do tvojho srdca zákon svätého evanjelia, ktoré som prišiel vyučovať tento svet. A ty, Matka, ho uvedieš do praxe s takou dokonalosťou, akú vyžadujem.“ Najčistejšia Kráľovná odpovedala: „Môj Syn a Pán, kiežby som našla milosť v tvo-

jich očiach. Ty riad všetky moje schopnosti na cestách svojej spravodlivosti a vôle. Hovor, Pane, tvoja služobnica počúva a bude ňa nasledovať až do smrti.“ (1 Sam 3,10). Počas tejto rozpravy božského Dieťaťa so svätou Matkou začala naša slávna Pani opäť vidieť Kristovu najsvätejšiu dušu a jej vnútornú činnosť. Od tohto dňa toto požehnanie všestranne rástlo. Dostávalo sa jej jasnejšieho a vyššieho osvietenia a vo svojom najsvätejšom Synovi videla zrkadliť sa nový zákon evanjelia so všetkými jeho tajomstvami, sviatosťami a učením tak, ako ich božský Zakladateľ Cirkvi mal v pláne uviesť do života a ako vo svojom postavení Vykupiteľa a Učiteľa vopred pripravil pre dobro ľudstva. K tejto jasnej vízii zákona, ktorá bola vyhradená výlučne Márii, pridal ďalší druh výučby. Svojimi vlastnými živými slovami ju tiež učil a informoval o skrytých záležitostiach svojej múdrosti (Ž 51,8), ktoré nik z ľudí ani anjelov nemôže nikdy pochopiť. Túto múdrosť, na ktorej sa Mária priamo podieľala, tiež ochotne zdieľala s ostatnými (Múd 7,13) pred nanebovstúpením Krista, nášho Pána, a ešte intenzívnejšie po ňom.

23. Dobré si uvedomujem, že by v tomto životopise mali byť prezentované všetky skryté tajomstvá, ktoré sa udiali medzi Kristom a jeho Matkou počas jeho detstva a mladosti až do doby, keď začal verejne kázať, pretože tieto roky strávil výučbou svojej nebeskej Matky. Musím ale znovu vyznať, ako som to urobila už skôr, že ja ani všetky tvory na svete nie sme schopní pochopiť také vznešené rozhovory. Aby bolo možno náležite tieto tajomstvá a nevysvetliteľné veci opísať, bolo by potrebné vysvetliť všetky tajomstvá Svätého písma, celé kresťanské učenie, všetky čnosti, všetky ústne podania svätej Cirkvi, všetky argumenty proti bludom a sektám, dekréty všetkých cirkevných snemov, všetko, čo Cirkev presadzuje a obhajuje až do konca sveta, a tiež veľké tajomstvá slávnych životov svätých. Pretože to všetko bolo zapísané v najčistejšom srdci našej veľkej Kráľovnej a bolo by nutné k tomu pridať ešte všetky skutky Vykupiteľa a Učiteľa s mnohonásobným požehnaním a pokyny Cirkvi a všetko, čo svätí evanjelisti, apoštoli, proroci a Otcovia zaznamenali, a tiež všetko, čo potom svätí praktizovali. Tiež osvietenia udelené učiteľom Cirkvi, utrpenie mučeníkov a panien i všetky milosti, ktoré im pomáhali znášať tieto muky a konať skutky ich svätosti. To všetko a ešte omnoho viac, čo tu nemôžem vymenovať, najsvätejšia Mária vedela, osobne chápala a svedčila o tom. Za to všetko náležite ďakovala a spolupôsobila s tým svojím správaním do takej miery, ako len toho bola ako tvor schopná. Konala tak v spolupráci s večným Otcom ako pôvodcom všetkého a so svojím jednorodeným Synom ako hlavou Cirkvi. Tieto veci vysvetlím neskôr, ako najlepšie budem môcť.
24. Počas toho, ako dávala pozor na poučenia, ktoré jej udeľoval jej Syn a Učiteľ, pri najsvedomitejšom vykonávaní svojich povinností nezanedbávala nikdy nič z toho, čo sa týkalo vonkajších telesných potrieb jej Syna a svätého Jozefa. Starala sa o všetko, nezabúdala pripravovať jedlo a to, čo bolo potrebné na odpočinok. Pred svojím najsvätejším Synom padala vždy s najhlbšou úctou na kolená. Snažila sa tiež svätému Jozefovi poskytovať príležitosť k rozhovorom plným útechy s dieťaťom Ježišom, ako keby bol jeho prirodzeným otcom.

V tom Syn počúval svoju Matku a často zotrúval v dielni, v ktorej svätý Jozef s neúnavnou poctivosťou pracoval, aby v pote tváre zaobstaral živobytie Synovi večného Otca i jeho Matke. Keď bol božský chlapec väčší, pomáhal, pokiaľ mu sily stačili, svätému Jozefovi. Ale všetky skutky božského Dieťaťa boli skryté ako rodinné tajomstvo.

POUČENIE, KTORÉ MI UDELILA KRÁĽOVNÁ NEBIES

25. Dcéra moja, znova ťa volám, aby si ako moja učeníčka a priateľka dodržiavala nebeské učenie, ktorému môj božský Syn učí svoju Cirkev skrze sväté evanjeliá a iné Písma. Žiadam ťa, aby si pripravila svoje srdce s novou svedomitosťou a pozornosťou, aby si mohla ako vyvolená pôda prijať živé, sväté semeno Božieho slova, prinášajúce stonásobný úžitok (*Lk 8,8*). Dbaj o moje slová a pritom stále čítaj sväté evanjeliá. Rozjímaj a uvažuj o učení a tajomstvách, ktoré v nich nájdeš. Načúvaj hlasu svojho Snúbenca a Pána. On volá všetkých ľudí a pozýva ich na hostinu svojich slov života (*Jn 6,68*). Nebezpečný klam tohto smrteľného života je však taký veľký, že len málo duší chce načúvať a poznať cestu života (*Mt 7,14*). Mnohí idú za rozkošami, ktoré im ponúka knieža temnoty, a kto chodí vo tme, nevie, kam ide (*Jn 12,35*). Ty si však povolaná Najvyšším na cesty pravého svetla. Choď po nich, napodobňuj ma a tvoje túžby sa splnia. Zriekaj sa všetkého pozemského a viditeľného, nevšímaj si to a nechci to vidieť. Netúž po tom a nevenuj tomu žiadnu pozornosť. Chráň sa známostí a nech žiadny tvor o teba nemá záujem. Chráň svoje tajomstvá (*Sir 27,16*), svoj poklad (*Mt 13,44*) a hľad, aby si na seba nepýtala pozornosť ľudí a diabla. To všetko sa ti podarí, keď ako učeníčka môjho najsvätejšieho Syna a moja budeš dokonale konať podľa učenia svätého evanjelia, ktoré sme ti vstúpili. Aby si sa prinútila k tomuto vznešenému dielu, pamätaj vždy na požehnanie, ktorého sa ti dostalo tým, že si bola božskou Prozretelosťou povolaná, aby si napodobnila môj život, cnosti a skrze moje poučenia kráčala v mojich stopách. Z tohto stavu novicky musíš prejsť k vyššiemu stavu a plnému povolaniu katolíckej viery prispôsobovaním sa zákonu svätého evanjelia a príkladu Vykupiteľa, bežiac za vôňami masí jeho pravdy po cestách čestnosti. To, že si sa stala mojou učeníčkou, ťa má pripraviť na to, aby si sa stala učeníčkou môjho Syna. Oba tieto stavy ťa majú priviesť k dokonalému spojeniu s nemennou božskou bytosťou. Tieto tri stupne sú milosťou jedinečnej hodnoty, pretože ťa uvádzajú do stavu, v ktorom sa môžeš stať dokonalejšou než vznešení serafíni. Božská pravica ti ich udelila, aby ťa prispôsobili, pripravili a uschoptili k prijatiu patričného svetla a rozumu potrebného na zapísanie skutkov, cností, tajomstiev a svätosti môjho života. Zadarmo, bez tvojich zásluh ti Pán preukázal toto veľké milosrdenstvo, keď vyhovel mojim príhovorom a žiadostiam. Získala som pre teba túto milosť, pretože si sa s bázňou a chvením podrobila vôli Pána a poslušnosti voči svojim predstaveným, ktorí ti neustále výslovne prikazovali, aby si napí-

sala tento životopis. Tvojou najväčšou odmenou je, že si sa dozvedela o troch stupňoch alebo cestách, ktoré sú také tajomné, skryté a vyvýšené nad zmyslovú múdrosť a milé tvojmu božskému Pánovi (*Iz 42,16*). Obsahujú mnoho poučení pre dosiahnutie ešte vyšších cieľov, čo si už sama poznala a zakúsila. Zaznamenaj si ich pre vlastné poučenie každé osobitne, ako si to môj najsvätejší Syn praje. Daj tomu rovnaký názov, ako si uviedla v Predhovore tohto životopisu: „Zákony Ženicha, plody čistej lásky a ovocie zbierané zo stromu života, obsiahnuté v tomto životopise.“

KAPITOLA III.

NAJSVÄTEJŠIA MÁRIA A JOZEF PUTOVAĽI KAŽDÝ ROK DO JERUZALEMA, AKO TO POŽADOVAL ZÁKON, A BRALI SO SEBOU AJ JEŽIŠA

26. O niekoľko dní po príchode Svätej rodiny do Nazareta sa priblížil čas, v ktorom boli Židia povinní predstaviť sa Pánovi v jeruzalemskom chráme. Toto prikázanie zaväzovalo Židov trikrát do roka, ako je to uvedené v druhej a piatej Mojžišovej knihe. Zaväzovalo len mužov, nie ženy (*Ex 23,17*). Ženy si mohli v závislosti od stupňa svojej zbožnosti vybrať, či pôjdu alebo nepôjdu, pretože im to nebolo ani prikázané, ani zakázané. Nebeská Pani sa radila so svojím snúbencom, ako by sa mali v tejto záležitosti zachovať. Svätý manžel veľmi túžil po tom, aby naša Kráľovná, jeho manželka, i jej syn išli s ním, pretože si ho znova želal obetovať v chráme večnému Otcovi. Najčistejšia Matka bola tiež svojou zbožnosťou motivovaná k tomu, aby sa v chráme poklonila Hospodinovi. Pretože sa však v takých záležitostiach nechcela rozhodovať bez rady a rozhodnutia vteleného Slova, svojho Učiteľa, požiadala ho o radu. Dohodli sa, že dvakrát do roka pôjde svätý Jozef sám, avšak tretíkrát pôjdu spolu všetci traja. Izraeliti navštevovali jeruzalemský chrám počas sviatkov stánkov, počas slávnosti týždňov, čiže Turíc, a počas slávnosti nekvasených chlebov, čiže Veľkej noci. Na túto poslednú slávnosť šli spoločne – najsladší Ježiš, prečistá Mária a svätý Jozef. Slávnosť trvala sedem dní a počas tejto doby sa stalo to, o čom budem rozprávať v nasledujúcej kapitole. Na ostatné dve slávnosti chodil svätý Jozef sám, pričom nechával božské Dieťa a jeho Matku doma.
27. Svätý snúbenec Jozef obetoval tieto púte za seba, za svoju Snúbenicu a v mene vteleného Slova. Ním poučený a obdarený milosťami, putoval svätý Jozef do chrámu a obetoval tam večnému Otcovi vždy na túto príležitosť vyhradené dary. Pretože zastupoval aj božského Syna a jeho Matku, ktorí sa za neho doma modlili, obetoval tajomné obety svojich modlitieb. Pretože v nich zastupoval Ježiša a Máriu, bola jeho obeta večnému Otcovi milšia než obety celého židovského ľudu. Keď však bol s ním na veľkonočné sviatky aj vtelený Boží Syn a Panna Mária, bola to obdivuhodná púť pre neho i pre nebeské mocnosti, ktoré, ako som už pri podobných príležitostiach napísala, ich slávnostne sprevádzali. Desiatitisíc anjelov sprevádzalo týchto troch pútnikov, Ježiša, Máriu a Jozefa, v ľudských podobách žiariacich krásou a leskom a s najhlbšou úctou slúžili svojmu Stvoriteľovi a svojej Kráľovnej. Vzdialenosť medzi Nazaretom a Jeruzalemom bola asi tridsať hodín pešej cesty a svätí anjeli, podľa rozkazu a ustanovenia vteleného Slova, zachovali rovnaký spôsob sprevádzania cestou tam i späť.
28. Na týchto cestách strávili viac času ako inokedy, pretože chlapec Ježiš chcel ísť pešo. Keďže všetci traja, syn aj rodičia, išli pešo, museli ísť pomaly. Ježiš už v tej dobe začal podstupovať útrapy v službe večnému Otcovi a pre naše uzdravenie. Nechcel použiť svoju nesmiernu moc, aby si uľahčil námahu cestovania, ale

podstúpil ju ako človek podrobený utrpeniu a ponechal všetkému prirodzené účinky, ktoré sú príčinou rôznych útrap. Hoci mu na prvej ceste nebeská Matka a svätý Jozef uľahčovali cestu tým, že ho občas niesli na rukách, aj tak to bola len malá úľava. Neskôr šiel vždy celú cestu pešo. Jeho nežná Matka tomu nebránila, pretože vedela, že túži po utrpení, ale obyčajne ho ona alebo svätý Jozef viedli za ruku. Často, keď bol chlapec unavený a rozhorúčený, múdra milujúca Matka bola dojatá až k slzám. Pýtala sa ho na jeho bolesti a únavu, utierala jeho božskú tvár, ktorá bola krajšia než nebesá s hviezdami. Robila to s nevýslovnou úctou a klačala pri tom na kolenách. Božský Syn jej odpovedal vždy s veľkou radosťou a hovoril, že mu táto námaha, znášaná na oslavu večného Otca a pre dobro ľudí, spôsobuje potešenie. Takýmito rozhovormi a spevom božských chvál si spríjemňovali cestovanie, ako som sa už zmienila na inom mieste.

29. Inokedy, keď slávna Kráľovná a Pani videla vnútornú činnosť najsvätejšej Kristovej duše a dokonalosť jeho s božstvom spojeného ľudstva, ktorého krása a činnosť sa prejavovala v pôsobení božskej milosti a v jeho vzraste ako pravého človeka, a keď o tom všetkom vo svojom srdci uvažovala (*Lk 2,19*), praktizovala hrdinské úkony cností a bývala roznieťená božskou láskou. Hľadela tiež na Dieťa ako na Syna večného Otca a pravého Boha bez toho, aby ocha-bovala v láske skutočnej prirodzenej matky, a preukazovala mu vždy všetku úctu, ktorá mu ako Bohu a Stvoriteľovi patrila. To všetko prýštilo prirodzene z jej prečistého srdca. Počas chôdze veľmi často rozfúkal vietor vlny božského chlapčeka Ježiša. Jeho vlny nerástli dlhšie, než bolo treba, a nestratil z nich ani jeden okrem tých, ktoré mu neskôr vytrhali kati. Aj také veci si najnežnejšia Matka všimla, poskytovali jej podnety na láskyplné rozjímanie. Celým svojím vnútorným i vonkajším správaním sa stávala obdivuhodnou pre anjelov a milou svojmu najsvätejšiemu Synovi a Stvoriteľovi.
30. Na týchto cestách Svätej rodiny konali Ježiš a Matka hrdinské skutky lásky v prospech duší. Mnohé obrátili k poznaniu Boha, zbavili ich hriechov, ospravedlnili a priviedli na cestu večného života. Pretože ešte neprišiel čas pre Učiteľa cností, aby sa zjavil, všetky tieto skutky boli konané v skrytosti. Pretože nebeská Pani vedela, že túto činnosť jej Synovi uložil večný Otec a že má zatiaľ zostať utajená, pomáhala pri tom ako nástroj Vykupiteľovej vôle, ale len tajne. Aby sa mohla riadiť vnuknutiami najvyššej Múdrosti, najväčšmi obozretná Pani sa vždy radila s božským Dieťaťom o všetkých záležitostiach cesty. Týkalo sa to miest, kde sa majú zastaviť alebo prenocovať. Nebeská Pani dobre vedela, že jej Syn pripravil príležitosti pre svoje obdivuhodné skutky, ktoré vo svojej múdrosti dopredu vedel a riadil.
31. Preto niekedy trávili noci v nocľahárni, inokedy pod šírým nebom, ale božské Dieťa a jeho najčistejšia Matka sa od seba nikdy neodlúčili. Slávna Pani vždy opatrovala svojho Syna a Majstra, sledovala jeho konanie, aby ho mohla napodobňovať a čo najlepšie nasledovať. Tak sa správala aj v chráme, kde prednášala večnému Otcovi svoje modlitby a prosby v spojení s vteleným Slovom. Bola svedkyňou pokornej a hlbokkej úcty, s ktorou jeho ľudstvo uznávalo dary

plynúce z jeho božstva. Niekoľkokrát táto najpožehnanějšía Matka počula hlas večného Otca, ktorý povedal: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“ (Mt 17,5). Inokedy opäť poznala a videla, ako sa jej najsvätejší Syn za ňu modlí k večnému Otcovi a ako mu ju obetoval ako svoju pravú matku. Toto poznanie jej pôsobilo nevýslovnú radosť. Pozorovala tiež, ako sa modlí za celé ľudské pokolenie a ako zaň obetoval všetko svoje úsilie. V týchto prosbách a obetách sa k nemu vždy pripájala a nasledovala ho.

32. Na ceste sa tiež stávalo, že pri vstupe do chrámu alebo keď v ňom zotrúvali, anjeli v najľúbenejšej harmónii spievali hymny ku cti vteleného Slova. Prešťastná Matka ich videla a počula, rozumela všetkým tajomstvám a v takých chvíľach bola naplnená novým osvetením a múdrosťou. Jej najčistejšie srdce bolo roznetené a horelo božskou láskou. Najvyšší ju zahrňal novými darmi a požehnaniami, ktoré môj nedostatočný jazyk nedokáže opísať slovami. Bola nimi pripravovaná na utrpenie, ktoré čakalo jej najsvätejšieho Syna v tomto meste Jeruzaleme. Aby už teraz mohla všetko vidieť so živšou bolesťou, obyčajne Ježiš začínal svoje modlitby v prítomnosti svojej najsladšej Matky, a keď bola naplnená svetlom božskej múdrosti a vrúcnu láskou k Bohu a svojmu Synovi, bola prebodnutá mečom bolesti, ako jej to predpovedal Simeon (Lk 2,35). Už teraz prelievala mnoho slz nad urážkami, ktoré mal vytrpieť jej najmilší Syn, a pri pomyslení na jeho utrpenie a potupnú smrť, ktorá mu bola súdená (Iz 53,3). Jej duša bola plná úzkosti pri pomyslení, že krása Božieho Syna, ktorá prevyšuje krásnu všetkých ľudí, má byť znetvorená viac než malomocenstvom (Múd 2,20; Ž 45,3) a že ona to všetko má na vlastné oči vidieť. Božské Dieťa, aby zmiernilo jej zármutok, sa k nej obyčajne obrátilo a povedalo, aby rozšírila svoje srdce láskou k ľudskému pokoleniu a spolu s ním obetovala večnému Otcovi všetky tie utrpenia za spásu ľudí. Tak Syn aj Matka prinášali Najsvätejšej Trojici príjemné obety v prospech veriacich, zvlášť tých predurčených, ktorí získajú tak veľa ich zásluhami a vykúpením skrze vtelené Slovo. Predovšetkým takýmito skutkami boli zamestnaní najsladší Ježiš a jeho Matka v dňoch návštevy jeruzalemského chrámu.

POUČENIA, KTORÉ MI UDELILA NAJSVÄTEJŠIA KRÁLOVNÁ

33. Dcéra moja, keď sa náležite a pozorne zamyslíš nad svojimi povinnosťami, zistíš, že všetky práce, ktoré ti ukladajú prikázania a predpisy svätého Pánovho zákona, sú veľmi ľahké a príjemné. To musí byť prvým krokom na tvojej púti a počiatkom i základom všetkej kresťanskej dokonalosti. Už som ti mnohokrát spomínala, že plnenie Božích predpisov nesmie byť chladné a vlažné, ale horlivé a zbožné. Takáto horlivosť a zbožnosť zabráni tomu, aby si sa uspokojila s obyčajnou cnosťou, a povzbudí ťa ku konaniu skutkov najčistejšej lásky prevyšujúcich to, čo ti ukladá Boh svojimi prikázaniami. To je jeden zo zámerov jeho múdrosti, že očakáva, aby ho jeho verní služobníci a priatelia

akosi prinútili k tomu, aby ich odmenil, a to si prajem aj ja od teba. Pamätaj si, moja najdrahšia, že cesta zo smrteľného do večného života je dlhá, bolestná a nebezpečná (*Mt 7,14*). Dlhá preto, že trvá po celý život, bolestná následkom starostí a nebezpečná následkom ľudskej krehkosti a prehnanosti nepriateľov. A k tomu je ešte krátky čas (*1 Kor 7,29*) a koniec neistý (*Sir 9,11*): buď veľmi šťastný, alebo nanajvýš nešťastný a vymedzenie jedného i druhého je neodvratiteľné (*Sir 11,19*). Po hriechu Adama je zvierací pozemský život bremenom pre všetkých, ktorí sa mu oddávajú (*Jób 18,3*). Putá vášni sú silné a boj proti nižšej prirodzenosti stály. Zmyslové rozkoše sú vždy pripravené a ľahko okúzlia schopnosti človeka. To však, čo je ušľachtilé, ako i bezprostredné následky toho zostane zraku skryté. Životná púť je plná všetkých týchto nebezpečných prekážok.

34. Medzi všetkými týmito nebezpečnými námahami nepatrí telo k tým najmenším, pretože ľudská slabosť je vždy prítomná a činná a mnohých okráda o milosť. Najkratšia a najbezpečnejšia cesta pre teba i pre všetkých ľudí je ochotne prijímať útrapy a bolesti tohto života, odopierať si pohodlie a to, čo lahodí zmyslom, a pevne si zaumieniť, že im nebudeme po vôli, nedáme sa nimi rozptyľovať a nebudeme si dovoľovať väčšiu slobodu, ako prísne pravidlá alebo rozum pripúšťajú. Okrem toho musíš vyhľadávať to, čím by si sa zalúbila Pánovi, a snaž sa dosiahnuť veľký konečný cieľ všetkých svojich túžob. Preto sa musíš stále starať o to, aby si ma nasledovala, lebo hlavne k tomu ťa vyzývam s túžbou, aby si dosiahla vrchol cnosti a svätosti. Uvažuj o presnosti a horlivosti, s ktorou som dosiahla tak mnoho veľkých výsledkov, a to nie preto, že by ma Pán k tomu nútil svojimi prikázaniami, ale preto, že som sa mu chcela väčšmi zapáčiť. Zvýš tiež horlivosť v konaní dobrých skutkov, v pobožnostiach a v duchovných cvičeniach a pri všetkom snažení rozmnožuj svoje modlitby a obety. Obetuj všetko večnému Otcovi v prospech ľudstva. Pomáhaj im (ľuďom) tiež príkladom a napomínaním, kedykoľvek budeš môcť. Teš zarmútených, povzbudzuj slabých a skleslým pomáhaj vstať. Za všetkých, keď to bude potrebné, obetuj i svoju krv. Nadovšetko sa však snaž páčiť môjmu najsvätejšiemu Synovi, ktorý s takou trpezlivosťou znáša nevdak ľudí, zachováva ich život a stále ich zahrňa milosťami a dobrodeniami. Uvažuj o jeho nepremožiteľnej láske k ľuďom a o tom, ako som ho v nej nasledovala a doteraz im ju ukazujem. Prajem si, aby si aj ty nasledovala svojho milého Ženícha v jeho vznešenej láske a tiež mňa, svoju Učiteľku.

KAPITOLA IV.

DVANÁŠTŮROČNÝ JEŽIŠ IDE S RODIČMI DO JERUZALEMA, SKRYL SA IM V CHRÁME

35. Ako som povedala už skôr, Ježiš, Mária a Jozef navštevovali každoročne na slávnosť nekvasených chlebov jeruzalemský chrám. Takisto v dobe, keď božský Chlapec dosiahol dvanásť rokov a prišiel čas, aby nechal zažiariť nedostupné božské svetlo, išli opäť do chrámu na túto slávnosť (*Lk 42*). Slávnosť nekvasených chlebov podľa príkazu božského zákona trvala sedem dní (*Dt 16,8*) a najslávnejšie dni boli prvý a posledný. Naši nebeskí pútnici zostali celý týždeň v Jeruzaleme a venovali sa klaňaniu a pobožnostiam ako ostatní Židia. Ale vplyvom ich svätosti bolo ich klaňanie i pobožnosti celkom iné, omnoho vznešenejšie a ušlachtejšie ako všetkých ostatných. Blahoslavená Matka a svätý Jozef dostali v týchto dňoch také veľké milosti a dary, že ich ľudský rozum nemôže pochopiť.
36. Keď tak strávili všetkých sedem sviatočných dní, vydali sa na cestu domov do Nazareta. Zatiaľ čo rodičia opúšťali Jeruzalem a smerovali domov, chlapec Ježiš sa bez ich vedomia od nich odlúčil. Využil na to okamih oddeľovania mužov od žien, čo bol pre pútnikov zvyk zachovávanía mravnosti, akoby opatrenie pre zlepšenie uzobranosti na spiatocnej ceste domov. Deti, ktoré boli s rodičmi, mohli byť buď s mužmi, alebo so ženami, pretože ich prítomnosť nemala v tomto ohľade nijaký význam. Tak sa stalo, že svätý Jozef sa mohol ľahko domnievať, že chlapec Ježiš zostal u svojej najsvätejšej Matky, s ktorou obyčajne býval. Ani mu nenapadlo, žeby išla bez neho. Milovala ho a tešila sa z neho viac než ktorýkoľvek iný ľudský alebo anjelský tvor. Presvätá Matka nemala tolko dôvodov si myslieť, že jej najsvätejší Syn je v spoločnosti svätého Jozefa, ale Pán sám odvrátil jej myseľ zbožným rozjímaním, takže sprvoti ani nespozorovala Ježišovu neprítomnosť. Keď si neskôr všimla, že s ňou jej najmilší Syn nie je, domnievala sa, že ho svätý Jozef vzal so sebou a Ježiš ide s ním, aby svojho pestúna potešil.
37. S takýmito myšlienkami pokračovali presvätá Matka a Jozef na ceste domov celý deň, ako hovorí svätý Lukáš. Čím väčšmi sa vzdďalovali od Jeruzalema, tým väčšmi sa preriedili davy pútnikov, ktorí sa rozchádzali rôznymi smermi, a manželky sa opäť pripájali k manželom alebo k rodinám. Najsvätejšia Mária a svätý Jozef sa tiež konečne stretli na mieste, o ktorom si skôr povedali, že sa tam stretnú prvý večer po odchode z Jeruzalema. Keď presvätá Pani videla, že chlapec nie je so svätým Jozefom, a svätý patriarcha videl, že nie je so svojou Matkou, obaja na dlhú chvíľu onemeli od úžasu a prekvapenia. Vedení myšlienkami najhlbšej pokory, sa cítili zdrvení a každý sa obviňoval z nedostatku bdelosti nad svojím najsvätejším Synom, robiac si výčitky kvôli jeho neprítomnosti. Ani jeden z nich si nepomyslel, že by mohol potajomky uniknúť ich bdelosti. Po chvíli sa zo svojho úžasu spamätali a s najväčším zármutkom sa

radili, čo by mali urobiť (*Lk 2,45*). Milujúca Matka povedala svätému Jozefovi: „Snúbenec a pán môj, moje srdce sa neupokojí, dokiaľ sa čo najrýchlejšie nevrátíme do Jeruzalema, aby sme našli môjho najsvätejšieho Syna.“ A hneď ho začali hľadať medzi svojimi príbuznými a známymi, avšak nik z nich im nevedel dať o ňom žiadnu správu, ktorá by ulavila ich zármutku. Naopak, ich odpovede len zvyšovali ich starosť, pretože nikto ich syna nevidel od tej doby, čo odišli z Jeruzalema.

38. Skľúčená Matka sa obrátila k svätým anjelom. Tí, ktorí mali odznaky s najsvätejším menom Ježiš (o ktorých som hovorila pri obriezke), sprevádzali Pána, avšak iní ostali s najčistejšou Matkou. Tak to bolo vždy, keď sa Syn vzdialil od svojej Matky. Tých, ktorých bolo desatisíc, sa pýtala: „Priatelia a spoločníci moji, vám je dobre známa príčina môjho zármutku, buďte mojou útechou a povedzte mi niečo o mojom Milom, aby som ho mohla hľadať a nájsť (*Pies 3,2*). Poskytnite úľavu môjmu zranenému srdcu, ktoré je odtrhnuté od zdroja svojho šťastia a života a chce vyskočiť zo svojho miesta, aby ho hľadalo.“ Svätí anjeli, ktorí nikdy nestratili Stvoriteľa a Vykupiteľa z očí, vedeli, že si Pán prial poskytnúť svojej Matky príležitosť na získanie veľkých zásluh a že ešte neprišiel čas zjaviť jej toto tajomstvo. Odpovedali potešujúcimi slovami, bez toho, aby jej povedali, kde je a čo robí ich Pán. Táto vyhybavá odpoveď vzbudila nové pochybnosti najmúdrejšej Matky. Úzkosť jej zvierala srdce tak, že prepukla v žalostný plač a vzdychanie, a pobádala ju k usilovnému hľadaniu nie stratenej drachmy, ako onú ženu v evanjeliu (*Lk 15,8*), ale celého Pokladu neba i zeme.
39. Matka múdrosti tak začala v duchu rozoberať rôzne možnosti. Prvou myšlienkou, ktorá jej napadla, bola obava, či sa azda Archelaus nedozvedel o Ježišovej prítomnosti a nenasledoval príklad krutosti svojho otca Herodesa, nedal ho zajať a zavrieť do väzenia. I keď z Písem, zo zjavenia a rozhovorov so svojím najsvätejším Synom a Učiteľom vedela, že ešte neprišiel čas jeho umučenia a smrti, aj to, že ho kráľ neusmrtil, predsa sa desila pri myšlienke, že by ho mohli uväzniť a týrať. Vo svojej najhlbšej pokore sa tiež obávala toho, že sa mu azda znepáčila svojím správaním a že ju preto zaslúžene opustil a odišiel na púšť, k svojmu predchodcovi, svätému Jánovi. Inokedy oslovila svoju neprítomnú Lásku a zvolala: „Sladká Lásku a Potešenie mojej duše! Tvoja túžba po utrpení za ľudí aj tvoja nesmierna láska ťa pobáda, aby si sa nevyhybal žiadnej námahe a bolesti. Ja sa zasa, naopak, bojím, ó, môj Pán a Majster, že ich nashvál hľadáš, pretože sám chceš trpieť (*Iz 53,7*). Kam sa mám obrátiť a kde ťa nájdem, Svetlo mojich očí (*Tob 10,5*)? Chceš ma azda pripraviť o život mečom a oddeliť ma od svojej prítomnosti? Ale nečudujem sa, moje najvyššie Dobro. Trestáš svojou neprítomnosťou tú, ktorá nedokázala ťažiť z tvojej prítomnosti. Prečo si ma, ó, Pane môj, obšťastnil radosťami svojho detstva, keď mám tak skoro stratiť pomoc tvojho láskyplného poučovania? Ale beda mi, že som nebola hodná udržať si ťa a radovať sa z teba ako zo svojho syna! Musím však vyznať, že som povinná ti ďakovať i za túto blahosklonnosť, ktorú si mi preukázal, keď si ma prijal za svoju otrokyňu! Pokiaľ by táto výsada, byť tvojou

nehodnou matkou, mohla niečím pomôcť pri hľadaní teba, Bože môj a moje najvyššie Dobro, pripušíť to, ó, Pane, a učiť ma hodnou opäť ťa nájsť, aby som mohla ísť s tebou na púšť, s tebou trpieť, namáhať sa, znášať protivenstvá alebo čokoľvek budeš chcieť. Pane môj, moja duša by rada vytrpela aspoň najmenšiu časť tvojho utrpenia a zomrela, ak ťa nájdem, alebo žila v tvojej službe a prítomnosti. Vtedy, keď sa môjmu zraku skrylo tvoje božstvo, zostalo so mnou aspoň tvoje roztomilé ľudstvo. Napriek tomu, že si bol ku mne prísny a menej láskavý, než si býval skôr, mohla som sa aspoň vrhnúť k tvojim nohám, ale teraz mi je odňatá i táto radosť a úplne som stratila z dohľadu Slnko, ktoré ma osvecovalo. Zostal mi len plač a nárek. Ó, Láska mojej duše! Ktoré vzdychy z hĺbky svojho srdca ti mám poslať ako poslov? Nie som však hodna tvojej dobroty, pretože moje oči po tebe nenachádzajú žiadnu stopu.“

40. Tak táto najčistejšia Holubička sústavne a bez odpočinku v slzách a stonaní zotrvala celé tri dni, bez spánku a bez jedla. Hoci ju sprevádzalo desaťtisíc anjelov vo viditeľných podobách, ktorí boli svedkami jej utrpenia a zármutku, aj tak nedostala žiadnu správu o tom, kde by mohla nájsť svojho strateného Syna. Tretieho dňa sa veľká Kráľovná rozhodla hľadať ho na púšti, kde sa zdržiaval svätý Ján, pretože keď neexistoval žiadny náznak toho, že ho Archelaus zajaľ a uväznil, začala pevne veriť, že jej najsvätejší Syn je u svätého Jána. Keď už chcela uskutočniť svoj zámer a vydať sa na púšť, začali na ňu anjeli naliehať, aby túto cestu nepodnikala, pretože tam božské Slovo nie je. Chcela ísť tiež do Betlehema v nádeji, že azda ho tam nájde v jaskyni zrodenia, ale i v tom jej anjeli bránili a povedali jej, že tak ďaleko nie je. I keď požehnaná Matka počula tieto odpovede a zisťovala, že anjeli vedia, kde sa chlapec Ježiš nachádza, predsa bola vo svojej pokore a múdrosti taká skromná a zdržanlivá, že na to nič nepovedala ani sa ich nespýtala, kde by ho mohla nájsť, pretože vedela, že jej to nehovorí z Božej vôle. Takú veľkú úctu mala Kráľovná anjelov k tajomstvám Najvyššieho, jeho zástupcom a vyslancom (*1 Mach* 14,21). To bola jedna zo situácií, ktoré ukázali veľkosť a šľachetnosť srdca nebeskej Matky.
41. Všetky muky všetkých mučeníkov nedosiahli veľkosť utrpenia, ktoré prežila najsvätejšia Matka pri tejto skúške. Mučeníci sa nemôžu vyrovnáť tejto Panej ani v trpezlivosti, odovzdanosti a znášanlivosti, pretože strata Ježiša bola pre ňu väčšia než strata čohokoľvek stvoreného, pretože láska k nemu a výška jeho ceny pre ňu prevyšovali všetko ponímanie ostatných tvorov. Keďže jej príčina tejto straty nebola známa, jej úzkosť, ako som už povedala, presahovala každú mieru. Okrem toho jej Pán v tých dňoch zanechal len prirodzené zdroje pomoci a milosti, pričom ju zbavil všetkých zvláštnych výsad a dobier. Okrem spoločnosti a rozhovorov s anjeli zastavil všetky ostatné útechy a požehnaní, ktorých sa jej skôr dostávalo. Z toho všetkého si môžeme vytvoriť akúsi predstavu o tom, akou bolesťou bolo preplnené milujúce srdce nebeskej Matky. Avšak aký to bol div svätosti, múdrosti, statočnosti a dokonalosti! V takom neslýchanom utrpení a zármutku nebola rozrušená ani nestratila svoj vnútorný pokoj a nepripustila si žiadnu myšlienku hnevu či nevdôlu, ani neurobila žiadny nepatričný pohyb a nevyslovila nevhodné

slovo, ani sa neodдалa prílišnej sklúčenosti a mrzutosti, ako to obvykle býva pri veľkom utrpení u iných Adamových detí, ktoré i pri malých ťažkostiach padajú do zmätku a privádzajú do neporiadku všetky svoje vášne a schopnosti. Táto Majsterka všetkých cností udržiavala všetky cnosti a všetky svoje mocnosti v nebeskom poriadku a harmónii, a hoci jej zármutok a bolesť boli neporovnateľne väčšie a prenikali jej srdce, neochabla v uctievaní a chválach Pána ani neustala v modlitbách a prosbách za ľudské pokolenie a za nájdenie svojho najsvätejšieho Syna.

42. S touto nebeskou múdrosťou a trpezlivosťou ho hľadala tri dni. Chodila po uliciach mesta, pýtala sa rôznych osôb, opisovala jeruzalemským dcéram výzor svojho Milého, prehľadávala bočné cesty a námestia, čím splnila, čo je napísané v Šalamúnovej Velpiesni (5,8 – 16). Niektoré ženy sa jej pýtali na zvláštne znaky jej strateného jediného syna a ona odpovedala slovami Nevesty: „Môj Milý je biely a červený, vyvolený z tisícov.“ Jedna zo žien, ktorá počula takýto opis, povedala: „Takéto dieťa, s týmto opisom, prišlo včera k mojim dverám, žiadalo ma o almužnu a ja som mu niečo dala. Jeho milota a krása uchvátili moje srdce. Keď som mu dávala almužnu, cítila som neobyčajný súcití vidiac, že taký krásny chlapec je taký chudobný.“ To bola prvá správa, ktorú zarmútená Matka počula v Jeruzaleme o svojom jednorodenom Synovi. Tým bol jej zármutok trochu zmiernený a s väčšou nádejou pokračovala v hľadaní a oslovovaní osôb, ktoré stretávala. Tie hovorili podobne ako tá vyššie zmienená. Vedená týmto opisom, nasmerovala svoje kroky do mestskej nemocnice. Myslela si, že medzi chorými, ako medzi jeho vlastnými bratmi a priateľmi, nájde svojho Ženícha a Pôvodcu trpezlivosti a chudoby. Keď sa tam pýtala, bolo jej povedané, že taký chlapec, ako ho opisala, navštívil chorých, dal im almužnu a prihovril sa im veľmi potešujúcimi slovami.
43. Správa o týchto skutkoch milovaného Syna vyvolala v srdci nebeskej Panej najsladšie pocity a najnežnejšiu lásku, ktoré vysiela z hĺbky svojho srdca ako poslov k svojmu stratenému, neprítomnému Synovi. Tak jej prebleskla hlavou myšlienka, že keď nie je medzi chudobnými, nepochybne sa zdržiava v chráme, v Božom dome, na modlitbách. Svätí anjeli ju povzbudili slovami: „Kráľovná a Pani naša, hodina tvojej útechy sa blíži, čoskoro uvidíš Svetlo svojich očí, zrýchli svoje kroky a choď do chrámu.“ Svätý patriarcha Jozef sa v tej chvíli opäť stretol so svojou manželkou a preto, aby božské Dieťa čím skôr našli, rozišli sa a každý šiel iným smerom. Iný anjel ho tiež naviedol, aby šiel do chrámu. Svätý Jozef po celé tri dni trpel nevýslovným zármutkom a sklúčenosťou. Ponáhľal sa z jedného miesta na druhé, niekedy sám, inokedy spoločne so svojou nebeskou Snúbenicou. Bol v tej dobe vo vážnom nebezpečenstve smrti a bol by asi zomrel, keby ho Pán neposilňoval a najväčšmi múdra Pani netešila a neprinútila, aby niečo zjedol a odpočinul si. Jeho úprimná, veľká láska k božskému Dieťaťu ho nútila starostlivo a trpezlivo hľadať Chlapčeka, takže si nechcel dopriať ani chvíľku na jedlo, aby nabral prirodzených síl. Teraz na radu svätého kniežaťa a najčistejšej Márie obaja vošli do chrámu a to, čo sa tam prihodilo, poviem v nasledujúcej kapitole.

POUČENIE, KTORÉ MI DALA KRÁLOVNÁ NEBIES,
NAJSVÄTEJŠIA MÁRIA

44. Dcéra moja, zo skúsenosti, ktorú často mávajú smrteľníci, vieš, že nestrácajú bez zármutku to, čo pre nich bolo radosťou. Táto pravda, tak dobre známa, by mala presvedčiť ľudí, ako málo lásky majú k svojmu Stvoriteľovi, pretože z veľkého počtu tých, ktorí ho strácajú, je len veľmi málo takých, ktorí túto stratu úprimne ľutovali. Tí, ktorí ju nelutovali, tým ukazujú, že Boha nikdy nemali a nemilovali láskou plynúcou z Božej milosti. A ako nelutujú stratu najvyššieho Dobra, ktoré nemajú v láskyplnej vážnosti, tak tiež nedbajú o to, aby ho hľadali, keď ho stratili. Je však veľký rozdiel v spôsobe, akým ľudia strácajú Boha z očí, pretože nie je to isté stratíť Boha preto, aby bola vyskúšaná cnosť a láska človeka, a stratíť ho ako trest za spáchané hriechy. Prvá strata je nástrojom božskej lásky a prostriedkom na získanie užšieho spojenia s tým, kto po ňom túži a zasluhuje si ho. Druhá je spravodlivým trestom za urážky spáchané voči Bohu. Prvým druhom straty Pán pokoruje dušu svätou bázňou, synovskou láskou a ponecháva ju v neistote, či sama nezapríčinila to, že sa od nej Boh vzdialil. I keď mu svedomie nič nevyčíta, milujúce a úprimné srdce pozná nebezpečenstvo straty Boha. Cíti ho a tým, ako hovorí múdry muž, sa taký človek stáva požehnaným (*Sir 1,13*), pretože žije v ustavičnej bázni a bojí sa tej straty s vedomím, že človek je až do konca svojho života v neistote, či je hoden Božej lásky alebo nenávisť (*Kaz 9,1 – 3*). V pozemskom živote obyčajne spravodliví i hriešnik zakúšajú dobro alebo zlo bez veľkého rozdielu.
45. To je najhoršie zlo, ako hovorí múdry muž, ktoré sa deje pod slnkom. Že totiž bezbožný i hriešnik zatvrdujú svoje srdcia vo svojej zlobe a klamlivej istote, keď vidia, že sa rovnaké nešťastia stávajú iným, spravodlivým i bezbožným, a nikto nemôže s istotou povedať, kto je vyvolený a kto zavrhnutý, kto je priateľom a kto nepriateľom Boha, kto je spravodlivý a kto hriešny, ktorí sú hodni lásky a ktorí nenávisť (*Kaz 9,1 – 3*). Keby sa však ľudia pokojne a bez klamu opýtali svojho svedomia, to by každému povedalo pravdu, ktorú má viesť (*Lk 12,57 – 58*), pretože keď svedomie svedčí proti spáchaným hriechom, boli by blázni, keby zlo a protivenstvo nepripisovali sebe alebo nechceli vidieť, že ich milosť opustila a sú zbavení najvyššieho Dobra. Keby ich zmýšľanie bolo bez predsudkov, potom by sa museli veľmi obávať toho, že zostávajú takí nepohnutí a bezcitní pri strate alebo zastavení duchovných radostí plynúcich z milosti. Ak chýba táto obava duši stvorenej a určenej pre večnú blaženosť, je to neklamnou známkou, že tá duša po večnom šťastí ani netúži, ani ho nemiluje a horlivo nehľadá. Preto sa nemôže tešiť odôvodnenou, Bohom danou zárukou, že raz dosiahne najvyššie Dobro. Musí si pamätať, že túto odôvodnenú istotu, ak ju v tomto živote hriechom nestratili, môžu mať všetky verné duše.
46. Ja som bola pozbavená telesnej prítomnosti svojho najsvätejšieho Syna. I keď som dúfala, že ho opäť nájdem, nedala mi neistota ohľadom príčiny tej straty i pri mojej veľkej láske pokoj, pokiaľ som ho nenašla. Prajem si, aby si ma i v tomto nasledovala, keď ho stratíš buď svojou vinou, alebo z jeho vôle. Tak

veľmi sa musíš báť, aby si ho nestratila svojou vinou, aby ani súženie alebo úzkosť, ani hlad alebo nahota, ani nebezpečenstvo, ani prenasledovanie, ani meč, ani výška alebo hĺbka neboli schopné zadržať ťa pri hľadaní tvojho Boha (*Rim* 8,35). Lebo pokiaľ budeš verná tak, ako máš byť, a pokiaľ ho nebudeš chcieť stratiť, ani anjeli, ani kniežatá, ani mocnosti, ani žiadni iní tvoria ťa oňho nikdy nebudú môcť pripraviť (*Rim* 8,38 – 39). Také silné sú putá a reťaze lásky, že ich nik nemôže roztrhnúť, len tvoja slobodná vôľa.

KAPITOLA V.

PO TROCH DŇOCH NAJSVÄTEJŠIA MÁRIA A SVÄTÝ JOZEF NAŠLI DIEŤA V CHRÁME, AKO SA ROZPRÁVA S UČITELMI

47. V predošlej kapitole je čiastočne ukrytá odpoveď na otázku, ktorú si niektorí kladú. Ako bolo možné, že nebeská Kráľovná, ktorá tak starostlivo a horlivo opatrovala svojho najsvätejšieho Syna a slúžila mu, mohla ho natoľko spustiť z očí, že ho nechala v Jeruzaleme? Hoci by bolo dostačujúcou odpoveďou, keby som povedala, že to tak zariadil Pán, predsa teraz lepšie vysvetlím, ako k tomu mohlo dôjsť bez dobrovoľnej nedbalosti a nedopatrenia zo strany milujúcej Matky. Iste okrem veľkého počtu ľudí musel Pán využiť aj nadprirodzené prostriedky, aby unikol pozornosti svojej starostlivej Matky, pretože bez toho ho nemohla stratiť z očí rovnako, ako nemohla stratiť z očí slnko, ktoré jej osvecovalo cestu. Preto pri oddeľovaní mužov od žien, ako som už spomínala, všemohúci Pán uviedol nebeskú Matku do abstraktného nazerania Boha, ktoré božskou mocou sústredilo a pritiaхло všetky jej schopnosti k sebe. V takom stave bola odlúčená od všetkého, roznieťená a zmyslov zbavená tak, že ich mohla používať len do tej miery, do akej to bolo nutné k tomu, aby mohla sledovať cestu. Všetko ostatné akoby pre ňu prestalo existovať, tak naplno bola zaujatá sladkosťou a útechou božského videnia. Svätý Jozef bol vo svojom konaní vedený okolnosťami uvedenými v predošlej kapitole, on bol tiež zaujatý veľmi povznášajúcimi myšlienkami, čo len uľahčilo akceptovanie jeho mylenej domnienky, že je Chlapček s Máriou. Tak sa Ježiš odlúčil od oboch a zostal v Jeruzaleme. Keď po dlhšej dobe prišla Kráľovná opäť k sebe a spozorovala, že jej najsvätejší Syn nejde s ňou, domnievala sa, že je so svätým Jozefom.
48. Stalo sa to blízko mestskej brány. Tak sa Chlapček obrátil a ponáhlal sa ulicami späť. Vo svojej vševedúcnosti vedel, čo sa bude diať, a obetoval to svojmu večnému Otcovi v prospech duší. Prosil počas tých troch dní o almužnu, aby tak zušľachtlil pokornú žobrotu, prvorodenú dcéru svätej chudoby. Navštevoval nemocnice chudobných ľudí, tešil ich a dával im almužnu, ktorú si vyprosil. Potajomky niektorým navrátil telesné zdravie a mnohým duševné zdravie tým, že ich vnútorne osvietil a priviedol späť na cestu spásy. U niektorých dobrodincov, ktorí mu dali almužnu, vykonal tieto divy s väčšou hojnosťou milosti a svetla, čím začal už od tohto okamihu plniť prísľub, ktorý dal neskôr svojej Cirkvi: že kto dáva spravodlivému alebo prorokovi v mene spravodlivého alebo proroka, dostane odmenu spravodlivého alebo proroka (*Mt 10,41*).
49. Po vykonaní týchto a iných skutkov svojho nebeského Otca sa odobral do chrámu. Toho dňa, o ktorom hovorí evanjelista (*Lk 2,46*), sa stalo, že sa učení rabíni a učítelia zišli v jednej chrámovej miestnosti, aby hovorili o niektorých sporných bodoch Svätého písma. Toho dňa bola práve preberaná otázka príchodu Mesiáša. Pod vplyvom správ o podivuhodných udalostiach, ktoré sa šírili od

doby narodenia Jána Krstiteľa a návštevy kráľov z východu, sa množili medzi Židmi povesti o príchode Vykupiteľa, o tom, že je, i keď doposiaľ nepoznaný, už na svete. Všetci kňazi a učители sa posadili na svoje miesta s vedomím svojej autority, ako to býva obyčajne u tých, ktorí sú učiteľmi a sú považovaní za učených. Aj chlapec Ježiš prišiel na rozpravu týchto vynikajúcich mužov. Ale on, Kráľ kráľov a Pán pánov (*Zjv 19,16*), sama nekonečná Múdrost (*1 Kor 1,24*) a Ten, ktorý riadi múdrych (*Múd 7,15*), sa predstavil učiteľom tohto sveta len ako pokorný učeník a dával im na známosť, že prišiel vypočuť ich rozpravu a poučiť sa v otázke, o ktorej budú hovoriť, zvlášť o tom, či už Mesiáš prišiel, a o dobe, v ktorej má prísť na svet.

50. Názory zákonníkov a učených mužov sa v tejto otázke veľmi rôznili. Niektorí súhlasili s tým, že už nadišla doba príchodu Mesiáša, iní tomu odporovali. Tí, ktorí tomu odporovali, sa dovoľovali svedectva Svätého písma a prorokov, ktorých vykladali neotesane, čo apoštol kritizuje slovami o zabíjaní ducha literou (*2 Kor 3,6*). Tvrdili, že Mesiáš príde s kráľovskou nádherou a velebou, aby získal mocou slobodu pre svoj ľud a pozemským spôsobom ho vyslobodil z otroctva pohanov. Hovorili tiež, že dosiaľ nie sú viditeľné žiadne známky takejto moci ani žiadne možnosti pre Židov zbaviť sa rímskej nadvlády. Tieto vonkajšie okolnosti boli veľmi silnými argumentmi pre týchto zmyslových, zaslepených ľudí, pretože predpokladali, že slávny a okázalý príchod zasľúbeného Mesiáša i vykúpenie boli určené jedine im a že vykúpenie bude časné a pozemské, čomu totiž Židia v zaslepenosti svojho srdca (*Iz 6,10; 2 Kor 3,15*) až dodnes stále veria. Dodnes Židia nedospeli k poznaniu, že sláva, veľa a moc Vykupiteľa a oslobodenie, ktoré mal priniesť svetu, nie je pozemské, časné a pominuteľné, ale nebeské, duchovné, večné a že nebolo určené len Židom, i keď im bolo ponúknuté pred všetkými ostatnými národmi, ale bezvýhradne celému ľudskému pokoleniu pochádzajúcemu z Adama.
51. Učiteľ pravdy, Ježiš, vedel dopredu, že rozprava bude ukončená schválením týchto bludných dôkazov, i keď sa niektorí učení mužovia prikláňali k opačnému názoru. Tých bolo ale málo a i oni boli autoritou a obsírnym zdôvodnením ostatných umlčaní. Pretože však Pán prišiel na svet, aby vydal svedectvo pravde (*Jn 18,37*), ktorou bol on sám, nechcel dopustiť, aby bol pri tejto príležitosti, takej dôležitej pre vyjavenie pravdy, klam a blud autoritami a učencami potvrdený a upevnený. Jeho nesmierna láska nemohla premlčať nevedomosť jeho diela a vznešeného cieľa, ktorú prejavili títo mužovia, ktorí boli učiteľmi ľudu vo veciach večného života a jeho Pôvodcu a Vykupiteľa. Preto božský Chlapec ukázal milosť plynúcu zo svojich pier (*Ž 45,3*), predstavil sa odporcom a s nepopísateľným majestátnom a krásou sa postavil doprostred ako človek, ktorý chce predložiť na rozlúštenie nejakú nejasnú otázku. Svojím príjemným vystupovaním vzbudil v srdciach týchto učených mužov túžbu pozorne ho vypočuť.
52. Božský Chlapec k nim prehovoril takto: „Vypočul som si vašu otázku týkajúcu sa príchodu Mesiáša a dobre som porozumel odpovedi, ktorú ste na ňu dali. Aby som mohol predložiť svoju pochybnosť o tom závere, pokladám za potrebné uviesť to, čo o tom hovoria proroci, ktorí tvrdia, že Vykupiteľ príde

s veľkou mocou a velebou, čo tu bolo potvrdené i vašimi výpoveďami. Izaiáš hovorí, že bude našim Zákonodarcom a Kráľom, ktorý vyslobodí svoj ľud (Iz 33,22), a Dávid, že zotrie všetkých svojich nepriateľov (Ž 111,1), Daniel, že mu budú slúžiť pokolenia a národy (Dan 7,14), Sirachovec, že príde vo veľkom zhromaždení svätých (Sir 24,2). Všetci proroci a Písma sú plné podobných prísľubov, ktoré opisujú dosť jasne a zreteľne jeho význačné rysy tým, ktorí o nich osvietenou pozornosťou uvažujú. Pochybnosť sa vkráda pri čítaní iných výrokov prorokov, ktoré sú zapísané vedľa tých vyššie uvedených. Tie musia byť rovnako pravdivé, i keď si zdanlivo odporujú. Preto ich treba uviesť do vzájomného súladu tým, že každému výroku bude daný význam, ktorý nebude inému výroku odporovať. Ako teda rozumieť tomu, čo o Mesiášovi hovorí ten istý prorok Izaiáš, keď píše, že bol vylúčený zo zeme živých, a keď sa pýta: „Kto z jeho súčasníkov sa znepokojoval, že bude nasýtený potupou, že bude vedený ako ovca na zabitie a neotvorí svoje ústa?“ (porov. Iz 53,7). Jeremiáš uvádza, že sa nepriatelia Mesiáša spoja, aby ho prenasledovali, namiešali jed do chleba a vyhladili jeho meno zo zeme, ale vo svojej snahe nezvítazia (Jer 11,19). Dávid uvádza, že bude na posmech ľuďom a ľudom opovrhovaný a že bude pošliapaný a opovrhnutý ako červ (Ž 22,7 – 8), Zachariáš, že príde tichý a pokorný, sediaci na osliatku, mláďati oslice (Zach 9,9). Všetci proroci opisujú sľúbeného Mesiáša rovnako.“

53. „Ako teda,“ dodal božský Chlapec, „bude možné dať do súladu tieto proroctvá s predpokladom, že Mesiáš príde vyzbrojený mocou a velebou, aby premohol všetkých kráľov a vladárov násilím a neobyčajným krviprelieváním? Nesmie sme prehliadnuť, že má prísť dvakrát. Raz, aby vykúpil svet, a druhýkrát, aby ho súdil. Proroctvá musia platiť pre oba príchody a poskytovať výklad pre každý z nich. Keďže sú ciele týchto príchodov rozdielne, pretože nebude pri oboch vykonávať rovnaký úrad, ale úrady veľmi odlišné a úplne opačné. Prvým príchodom má premôcť diabla a zlomiť jeho nadvládu nad dušami, ktorú získal skrze prvý hriech. Preto musí Mesiáš najprv dať zadostučinenie Bohu za celé ľudské pokolenie. Musí tiež učiť ľudí svojím slovom a príkladom ceste večného života, tomu, ako majú premáhať svojich nepriateľov, ako majú slúžiť a klaňať sa Bohu a Vykupiteľovi, ako musia spolupracovať s darmi a dobre využívať požehnanie jeho pravice. Všetky tieto požiadavky musí Mesiáš splniť pri svojom prvom príchode. Druhýkrát príde preto, aby si vyžiadal účty od všetkých ľudí pri všeobecnom súde a odplatil každému podľa jeho skutkov, dobrých alebo zlých, a potrestal svojich nepriateľov vo svojom spravodlivom hneve a rozhorčení. Tolko hovoria proroci o jeho druhom príchode.“
54. „Preto pokiaľ chceme pochopiť, aký bude jeho prvý príchod v moci a velebe, alebo, ako hovorí Dávid, že bude panovať od mora až k moru, alebo že jeho príchod bude slávny, ako hovoria ostatní proroci, nesmie to byť vykladané tak, akoby sa to vzťahovalo na viditeľné, pozemské panovanie s veľkou vonkajšou okázalosťou, pompéznosťou a majestátom, ale ako duchovné kráľovstvo v novej Cirkvi, ktorá sa rozšíri po celej zemi so zvrchovanou mocou, bohatstvom milostí a cností odporujúcich satanovi. Týmto výkladom sa nám stane celé

Písmo jasným, zatiaľ čo pri výklade v inom zmysle nemožno uviesť jednotlivé časti Písma do súladu. To, že je židovský ľud pod rímskou nadvládou a nie je schopný opäť nadobudnúť svoju suverenitu, nielenže nesmieme považovať za doklad toho, že Mesiáš ešte neprišiel, ale, naopak, za neklamné znamenie, že už na svet prišiel. Lebo náš patriarcha Jakub poukazuje práve na toto znamenie ako na vedúce znamenie, ktorým sa majú riadiť jeho potomkovia, vo chvíli, keď im prikazuje, aby očakávali Mesiáša, len čo uvidia, že je odňatá berla od Júdu a izraelskej vlády (*Gn 49,10*). Musíte uznať, že ani Júda, ani žiadne iné izraelské pokolenie nemá nádej znovu ju získať alebo si ju udržať. To dosvedčujú Danielove týždne (*Dan 9,25*), ktoré musia byť teraz dovŕšené. Tí, ktorí si to prajú, si môžu taktiež pamätať, že pred niekoľkými rokmi bolo o polnoci nad Betlehemom vidieť svetlo a niektorí chudobní pastieri počuli zvest o novonarodenom Vykupiteľovi. Skoro potom prišli kráľi z východu a vedení hviezdou, hľadali židovského Kráľa, aby sa mu poklonili. Toto všetko bolo predpovedané. Herodes, otec Archelaa, to pokladal za istú pravdu a dal zavraždiť mnoho detí v nádeji, že tak odstráni i novonarodeného Kráľa, ktorého sa bál ako svojho súpera vo vláde nad Izraelom.“

55. Ježiš ešte pridá argumenty, a kým učencom zdanlivo kládol otázky, s božskou pôsobivosťou ich učil. Zákonníci a učené mužovia, ktorí ho počuli, boli ohromení. Presvedčení jeho argumentmi, pozerali jeden na druhého a s veľkým údivom sa pýtali: „Je to zázrak? A aký je to neobyčajný chlapec! Odkiaľ pochádza a čie je to dieťa?“ Ale aj keď tak žasli, nepoznali ani netušili, kto bol ten, ktorý ich takto poučil a osvietil o takých dôležitých pravdách. Medzitým a skôr než Ježiš ukončil svoje zdôvodnenie, prišla jeho najsvätejšia Matka a svätý Jozef, jej najčistejší ženích, a to práve vo chvíli, keď predkladal svoje posledné argumenty. Keď skončil, všetci učitelia zákona s úžasom povstali. Nebeská Pani unesená radosťou pristúpila k svojmu najmilšiemu Synovi a pred celým zhromaždením mu povedala slová zaznamenané svätým Lukášom: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“ (*Lk 2,48*). Túto láskyplnú sťažnosť predniesla nebeská Matka s úctou a s láskou, čím mu prejavila úctu ako Bohu a súčasne i svoju materinskú bolesť. A Pán odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ (*Lk 2,49*).
56. Evanjelista hovorí, že neporozumeli slovám, ktoré im povedal (*Lk 2,50*), pretože to vtedy bolo ešte pred Máriou a svätým Jozefom skryté, a to z dvoch dôvodov. Po prvé, vnútorné radosti teraz žali to, čo s veľkými bolesťami siali, pretože radosť z toho, že opäť videli svoj Poklad, preplňala mocnosti ich duší. A po druhé, ešte nenastal čas pre úplné pochopenie záležitostí, o ktorých sa v onej rozprave hovorilo. Okrem toho sa u najstarostlivejšej Kráľovnej vyskytla práve vtedy ešte jedna prekážka. Bol ňou opäť závoj, ktorý zahaloval vnútro jej najsvätejšieho Syna a bol odstránený až po nejakom čase. Učené mužovia odišli a s úžasom hovorili o tejto podivuhodnej udalosti, pri ktorej sa im dostalo vyznamenania vypočuť si učenie večnej Múdrosti, aj keď ju nepoznali. Keď potom Svätá rodina skoro osamela, blahoslavená Matka s materskou láskou obľala svojho syna a povedala mu: „Dovoľ, Syn môj, môjmu roztúženému srdcu

dať priechod svojmu utrpeniu a bolesti, aby som nezomrela žiaľom, dokiaľ ti môžem byť užitočná. Neodmietaj ma svojim pohľadom, ale prijmi ma ako otrokyňu. Pokiaľ bola moja nepozornosť príčinou toho, že som bola pripravená o tvoju prítomnosť, odpusť mi a urob ma hodnou tvojej spoločnosti a netrestaj ma svojou neprítomnosťou.“ Božský Chlapček ju prijal s prejavom radosti a ponúkol sa jej za učiteľa a spoločníka, kým nepríde patričný čas. Tým bolo holubičie srdce veľkej Panej upokojené a všetci sa vydali na cestu do Nazareta.

57. Keď už boli kus cesty od Jeruzalema a osameli, najmúdrejšia Pani padla pred svojím Synom na kolena a klaňala sa mu. Žiadala ho o požehnanie, pretože medzi ľuďmi v chráme ho tak otvorene neuctievala a snažila sa správať stále dokonalo a sväto. Chlapček Ježiš ju s láskavou nehou pozdvihol zo zeme, povedal jej niekoľko slov útechy a v tej chvíli bol opäť odstránený závoj a ona znovu videla jeho najsvätejšiu dušu, a to s väčšou hĺbkou a jasnosťou, než ju vídavala predtým. Potom nebeská Matka čítala a pozorovala vo vnútri svojho najsvätejšieho Syna všetky tajomstvá a skutky, ktoré vykonal v priebehu troch dní v Jeruzaleme. Videla tiež všetko, čo sa dialo pri rozprave s učencami, o čom Ježiš hovoril a prečo sa im nedal lepšie poznať ako pravý Mesiáš. Zjavil sa panenskej Matke i mnohými inými posvätnými tajomstvami, ktoré ukladal do jej srdca ako do archívu všetkých pokladov vteleného Slova, aby odtiaľ za to všetko mohol zasa ako odmenu získať česť a chválu, ktorá mu ako pôvodcovi takých veľkých divov patrila. A panenská Matka splnila všetky očakávania Pána. Potom ho požiadala, aby si na poli trocha odpočinul a niečo zjedol, a on prijal pokrm z rúk veľkej Panej a starostlivej Matky večnej múdrosti (*Sir 24,18*).
58. Keď neskôr pokračovali v ceste, nebeská Matka sa zhovárala so svojím najmilším Synom o tajomstvách, ktoré jej boli vnútorne zjavené a ktoré sa vzťahovali na diskusiu s učiteľmi. Ježiš jej opakovane slová, čo jej ukázal vnútorne. Zvlášť jej vysvetlil, že ho učiteľia nepoznali ako Mesiáša preto, že sa kochali domýšľavosťou nad svojimi vedomosťami. Ich rozum bol taký zatemnený pýchou, že nemohli pozorovať svetlo, ktoré z neho tak silno vyžarovalo. Pokiaľ by v sebe mali pokornú a láskyplnú túžbu poznať pravdu, jeho dôvody by boli stačili na to, aby ich presvedčil. Ale kvôli tým prekážkam nevideli to, čo mali pred očami. Náš Vykupiteľ pri tejto ceste domov priviedol mnoho duší na cestu spásy. Pretože jeho najsvätejšia Matka bola s ním, používal ju ako nástroj svojich podivuhodných skutkov. Prostredníctvom jej múdrych slov a napomínaní osvecoval srdcia všetkých, s ktorými hovorila. Mnohým chorým vrátili zdravie, tešili zarmútených a chorých a všade rozsievali milosť a milosrdenstvo, pričom nepremárnili nijakú príležitosť ku konaniu dobra. Keďže som však opísala podrobnejšie niektoré z ich podivuhodných skutkov, ktoré vykonal na iných cestách, nebudem ich znovu opisovať, pretože keby som ich mala opísať všetky, vyžadovalo by to mnoho kapitol a času, a ja musím v tomto životopise hovoriť o iných, dôležitejších veciach.
59. To, čím boli zamestnaní po návrate do Nazareta, opíšem neskôr. Evanjelista Lukáš sa stručne zmieňuje o všetkých týchto tajomstvách len niekoľkými slovami. Hovorí, že dieťa Ježiš bolo poslušné rodičom, totiž najsvätejšej Márii

a svätému Jozefovi, a že jeho nebeská Matka uchovávala všetky tie udalosti vo svojom srdci. Ježiš sa vzámahal v múdrosti, v zraсте i milosti pred Bohom a ľuďmi (*Lk 2,52*), o čom budem podľa svojich schopností a možností hovoriť neskôr. Chceme sa zmieniť len o tom, že pokora a poslušnosť nášho Boha a Pána voči rodičom boli obdivované anjelmi. Obdivovaná bola aj dôstojnosť a vznešenosť jeho najsvätejšej Matky, ktorá si zaslúžila, aby jej bol vtelený Boh poslušný a zveril sa jej starostlivosti natolko, že ho s pomocou svätého Jozefa viedla a zaobchádzala s ním ako so svojím vlastným. Hoci jeho poddanosť a poslušnosť boli do istej miery prirodzeným výsledkom jej materstva, predsa k tomu, aby mohla správne používať materské právo a zvrchovanosť, bola potrebná iná milosť než tá, ktorou ho počala a porodila. Potrebné milosti na vykonávanie takéhoto poslania a úradu boli najsvätejšej Márii udelené v takej hojnosti, že pretekali aj do duše svätého Jozefa, a tak ho robili hodným, aby bol pokladaný za Ježišovho otca a za hlavu tejto rodiny.

60. Poslušnosti a poddanosti svojho najsvätejšieho Syna slávna Pani odpovedala hrdinským úsilím. Okrem iných cností si osvojila absolútnu pokoru a prejavovala najsrdečnejšiu vďačnosť za to, že je opäť v spoločnosti svojho Syna. Táto milosť, ktorej sa nebeská Kráľovná pokladala za nehodnú, veľmi posilnila lásku jej najčistejšieho srdca a vrúcnu túžbu slúžiť svojmu božskému Synovi. Bola taká vytrvalá v prejavoch vďačnosti, taká presná a starostlivá v službe, že keď pred ním kľáčala a ponížovala sa v prachu, vzbudzovalo to obdiv najvyšších serafínov. Okrem toho sa ho snažila s najväčšou pozornosťou napodobňovať vo všetkých skutkoch. Len čo ich rozpozнала, s najväčšou horlivosťou sa snažila robiť to isté. Plnosť jej dokonalosti zranila srdce Krista, nášho Pána, a, vyjadrené naším jazykom, pútala ho k sebe putami nepremožiteľnej lásky (*Oz 11,4*). Z toho, že ako Boh i ako Syn bol takto pútaný k nebeskej Kráľovnej, vznikla taká výmena a božská vzájomnosť vrúcnej lásky, že to prevyšuje všetko stvorené chápanie, pretože do oceánu Máriinej duše vtekali všetky nesmierne prúdy milosti a požehnaní vteleného Slova. Avšak tento oceán nepretiekal, lebo sa jeho hlbiny prehlbovali preto, aby všetko prijali (*Kaz 1,7*). Prúdy milostí sa potom vracali späť k svojmu žriedlu ako príliv a odliv božstva, ktoré prebieha medzi dvoma brehmi, Božím Synom a jeho Matkou. To nám vysvetľuje, prečo tak často opakovala to pokorné nevestino vyznanie: „Môj milý je môj a ja som jeho. Svoje stádo pasie medzi ľaliami. Než zovanie denný vánok a budú odchádzať tieň...“ (*Pies 2, 16*). A inde: „Ja patrím svojmu milému a jeho túžba za mnou nesie sa.“ (*Pies 7,11*).
61. Oheň božskej lásky, ktorý horel v srdci nášho Vykupiteľa a ktorý on prišiel vrhnúť na zem (*Lk 12,14*), našiel v prečistom Máriinom srdci najlepšiu a najhorlavejšiu potravu. Preto musela byť v tomto srdci rozvinutá taká intenzívna činnosť s takou neobmedzenou pôsobnosťou, že ju mohol vykonať a obsiahnuť len náš Pán. Prajem si poukázať len na jednu vec, s ktorou som bola oboznámená, a to, že vo vonkajších prejavoch svojej lásky ku svojej najčistejšej Matke sa jej najsvätejší Syn neriadil prirodzenou náklonnosťou a synovskou láskou, ale jej schopnosťou ako pútničky získavať zásluhy v pozemskom živote. Dobré